

DARBININKAS

LV NO. 61

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGSĖJIS - SEPT. 25, 1970

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Civilinio karo Jordane ginklai dar neišprendė

Jeigu po keturių dienų gatvių kovų Ammane ir artimoje jo aplinkoje į Jordaną nebūtų įvažinę Sirijos tankai, karalius Husseinas jau būtų laimėjęs civilinį karą su teroristų daliniais. Net Izraelio radijas buvo pradėjęs skelbti, kad laimė pasuko Jordano vyriausybės pusėn.

Niekas iki šiol nežino kas atsitiko, bet šios savaitės vidury karo laimė persimetė teroristų pusėn. Teroristų vadovybė nesutiko priimti paliaubų, nors buvo ir draugiškų arabų valstybių raginama. Sirijos tankai vėl pradėjo judėti Ammano pusėn. Teroristų garsiakalbiai jau skelbė, kad Jordano šiaurėje įkūrsią savo valstybę, kuri būsianti naujos Palestinos val-

tybės užuomazga. Karalius Husseinas bus sunaikintas.

Siuo metu kovos yra trečioje fazėje — Jordano tankai, mažos aviacijos remiami, sustabdę Sirijos tankų slinkimą Ammano link ir juos atsukę atgal. Kovos jau vyko antrame didumų Jordano mieste netoli Sirijos sienos. Netoli esančiose Golan aukštumose Izraelio kariuomenė įsitvirtino su visokiais ginklais. Būta net gandų, kad Izraelio aviacija šiek tiek padėjusi jordaniečiams. Gandų daugybė, bet veik visi pasirodė netikri.

Diplomatinio fronte toks pat neaiškumas, kaip ir kari-

Sostinė stipriai sunaikinta, trūksta maisto ir vandens

niame. Rusijos atstovas tvirtina, Rusijos atstovas tvirtina, kad jo vyriausybė daranti viską, kad prikaltintų Siriją pasitraukti iš Jordano. Tuo pačiu metu rusai spaudžia ir Ameriką, kad ji susilaikytų nuo įsikišimo Jordano karaliaus naudai. Mat, Maskva labai susirū-

pinusi, kad Jordano karas gali suskaldyti arabus ir tai pakenktų Maskvos planams Vid. Rytuose.

Antradienį turėjo susirinkti Egipto Arabų Lygos valstybių galvos, bet nieko rimtesnio iš to neišėjo. Atrodo, kad tik vienas kitas teatsirado. Nutarta pasiųsti delegaciją į Jordaną taikos daryti.

Washingtonas visą savaitę garsino apie visokių pasirengimus vykti į Jordaną amerikiečių išvežti, bet dabar to žaidimo atsisakyta — užgulta ant

diplomatinių priemonių taikos atstatymo Jordane siekiant.

Propagandiniai ginklai visur tyli, tebečerskia tik vienas kitą palietę Jordano ir jo priešų ginklai. Vakar būta gando, kad karalius Husseinas sutaręs paliaubas su Arafato pavaduotoju, kurs jau trečia diena esąs karaliaus Husseino belaisvis. Kai laikraštis ėjo į spausdinimo mašiną, tas reikalas dar nebuvo išaiškėjęs. Pats teroristų vadas Arafatas esąs nesurandamas net tos taikos misijos, kuri atvyko iš Egipto tartis dėl taikos grąžinimo.

— Jei Jordano karo reikalai nepereis greit į ramesnę padėtį, prez. Nixonas atidės kelionę į Europą, kad galėtų daryti greitus sprendimus reikalui atsižadus.

— Paulius VI išformavo visas ginkluotas ir uniformuotas Vatikano organizacijas, paliko tik šveicarų gvardiją. Vatikano valstybėje tvarką palaikys tik civiliai, jei reikės rimtesnės pagalbos, ją suteiks Italijos policija.

— Prezidento rinkimų reformos įstatymo projektas vėl užlūžo senate ir nebesitikima jo priėmimo šioje sesijoje. Tai yra pakeitimas konstitucijos ta prasme, kad prezidentas ir viceprezidentas būtų renkami tiesioginiu gyventojų balsavimu.

— Kanados premjeras Trudeau spalio mėn. vyks į Rusiją oficialaus vizito.

Tito traukiasi nuo vairo

Belgradas. — Išvaldes Jugoslaviją 26 metus, Jugoslavijos prezidentas maršalas Tito rengiasi netolimoji ateity pasitraukti. Seniai rūpinamasi, kam turėtų tekti prezidento kepurę. Dabar pats Tito pasakė, kad po jo Jugoslavijos prezidento pareigas eis ne vienas asmuo, bet kolektyvas. Tuo tarpu dar nieko nesakoma, kaip tas kolektyvas bus sudaromas ir kada Tito pasitrauks.

Po konstitucijos reformos viena eilė svarbesnių centrinių valstybių ir partinių organų yra kolektyvai, kad visos federacijos sudarančios respublikos turėtų balsą centriniame vadovybėje.

Gerėja reikalai, mažėja procentai

Pereitą pirmadienį, kaip sutarę, visi didieji bankai, kurie aprūpina paskolomis didžiulius bižnizus, sumažino palūkanas pusę procento duodamoms paskoloms. Ta kryptimi slinkimą jau senokai rodė du faktai: pradėjusi mažėti pramoninė gamyba ir finansų departamento politika, pasireiškusį daugiau pinigų į rinką leidimu. Vyriausybės šaltiniai pirmųjų kredito šaltinių procentų sumažinimą apibūdino kaip ženklią, kad vyriausybės naudojamoms priemonėms infliacijai įtaką turi pradėjo veikti gera kryptimi.

Neilgtrukus procentų paskoloms sumažinimas patį viršūnę pradės veikti ir žemesniuose pinigų apyvartos laipsniuose — atpigs paskolos tiems, kurie skolinasi pinigų namams pirkti, taipgi mažiams ir vidutiniams bižnizams.

Bonnos-Varšuvos sutartis—dar šiemet Optimizmą skelbia Bonnos vyriausybė

Bonna. — Nors dar esama sunkių neišpauktų klausimų, tačiau V. Vokietijos vyriausybė skelbia, kad santykių su Lenkija sunormalinimo sutartis bus pasirašyta dar šiais metais.

Dabar turėjo įvykti šeštas pasitarimas Bonnoje, bet vietoj jo Lenkijos užsienio reikalų viceministeris Winiewicz susitinka šią savaitę New Yorke su V. Vokietijos užsienio reikalų ministru Scheel. Po to įvyks dar pasitarimas Bonnoje, gi po jo Varšuvon vyks min. Scheel sutarti paskutinę redakciją su Lenkijos užsienio reikalų ministru Jendrychovskiu. Tada jau tikimasi ir inicialaus padėti.

Dar esančios dvi kliūtys nugalėti. Pirmą, esąs Lenkijos reikalavimas sutarties įžangoj pa-

sakyti, kad Vokietija kalta dėl karo pradėjimo. Dabartinė Vokietijos vyriausybė, ir dar po 25 metų nuo įvykių, toks priėjimas nesąs priimtinas. Ne priimtinas ir kitas Lenkijos reikalavimas, kad V. Vokietija iš anksto jau dabar pasizadėtų pripažinti Oderio-Neisės liniją nebejudinama Lenkijos siena. Formaliai juridiniai V. Vokietija Lenkijos reikalavimus negali patenkinti, nes Potsdamo sutartimu tą reikalą turi sutvarkyti keturi Hitlerio Vokietijos nugalėtojai: JAV, Anglija, Rusija ir Prancūzija. Nė viena dar nėra savo teisių atsisakiusi, priešingai, tos teisės dar su tvirtintos naujojo Bonnos-Maskvos sutartyje. Taigi Bonnos vyriausybė prašoma pažadoti Lenkijai negali duoti, nes toji teisė jai nepriklauso.

Pasirinkusi uolienų Mėnulyje Luna 16 pakelta skristi atgal

Maskva. — Sovietų kosminio laivo kombinacija Luna 16 be žmogaus vairuotojo sėdint laive daskrido iki Mėnulio, paskraidė jo orbitoje, paskui nutūpė ant Mėnulio, pasirinko uolienų, jas sudėjo saugiai į nusivežtą indą, atsiuntė Žemėn daug gerų fotografijų ir vėl pakilo skristi atgal Žemėn.

Sugrįžimas buvo numatytas ši ketvirtadienį, bet kaip paprastai, nusileidimo vieta ir laikas nebuvo iš anksto skelbiami.

Sovietai tokias kosminių laivų kombinacijas vadina automatinėmis stotimis. Šitas atskimas yra didelis jų technologinis laimėjimas, bet dar nėra tai, ko yra pasiekusi Amerika su Apollo 11 ir Apollo 12. Trejis metus vargė su savo Mėnulio tyrinėjimo programos išjūdinimu iš mirties taško, rusai dabar jau žymiai priartėjo prie Amerikos — jiems pasisekė be žmogaus nukėlimo ant Mėnulio padaryti maždaug tą patį, ką padarė ant Mėnulio nusileidę Amerikos astronautai. Rusijai šitas žygis kaštavo daug mažiau pinigų ir hereikėjo išgy-

venti agonijų dėl astronautų žuvimo.

Jei Luna 16 sėkmingai nusileis ant Žemės, Amerikos erdvių tyrinėjimo įstaigose atsinaujins senos diskusijos apie tai, kokių būdu geriau tyrinėti Mėnulį — siūsti ten žmogų ar tą darbą atlikti be žmogaus. Ypač dabar, kada pinigų taupymo sumetimais Apollo programa yra žymiai susiaurinta.

Sovietų pranešimu, Luna 16 nusileido Derlingumo jūroje rytinėje Mėnulio dalyje. Luna 16 veiksmams buvo nuo Žemės kontroliuojami. Uolienos buvusios paimtos gražiu, veikiančiu horizontaliai ir vertikaliai, tam tikru aparatu sudėtos į dėžutę ir šermetiškai uždarytos. Nusileidimo ir pakilimo aparatas, amerikiečių spėjimu, greičiausiai veikia tais pačiais principais kaip Apollo 11 ir Apollo 12 vartoti aparatai. Dalis to sovietinio aparato paliko Mėnulyje. Ten jau yra likę ir du amerikiečių aparatai. Kadangi rusai šykštūs su žiniomis, tai Sovietų atsieikima supa dar daug paslapčių — principai aiškūs, bet jų pritaikyme gali būti naujienų.

Švedų socialistai pralaimėjo daugumą Parlamente remsis kompartijos pagalba

Stockholmas. — Švedijoje įvykę parlamento rinkimai sumažino socialdemokratų balsus ir atstovus, bet jaunas premjeras Palme pasirengęs valdyti kraštą su kompartijos pagalba parlamente. Švedijos kompartija senokai yra atsisakiusi revoliucijos savo tikslui pasiekti ir apsisprendusi siekti socialistinės bendruomenės sukūrimo per demokratines institucijas. Tą savo nusistatymą ji vykdo jau 38 metai — kai tik reikia, ji visada paremia socialdemokratų, kad valdžia nepatektų į buržuazijos rankas.

Socdem. ir kompartija kartu turės 183 balsus, daugumai reikia 176 balsų, taigi Palme gali saugiai valdyti.

Socdem. ir konservatoriai šį kartą gavo mažiau balsų, kiek daugiau gavo komunistai (atsigavo po Čekoslovakijos okupacijos smukimo), Centro ir Liberalų partijos. Visai išnyko mažos grupės, nes nesurinko konstitucijos reikalaujamų 4 proc. balsų. Centro partija, kurios vadas Hedlung yra pabaltieji draugas, dabar užima antrą vietą po socialdemokratų su 73 atstovais.

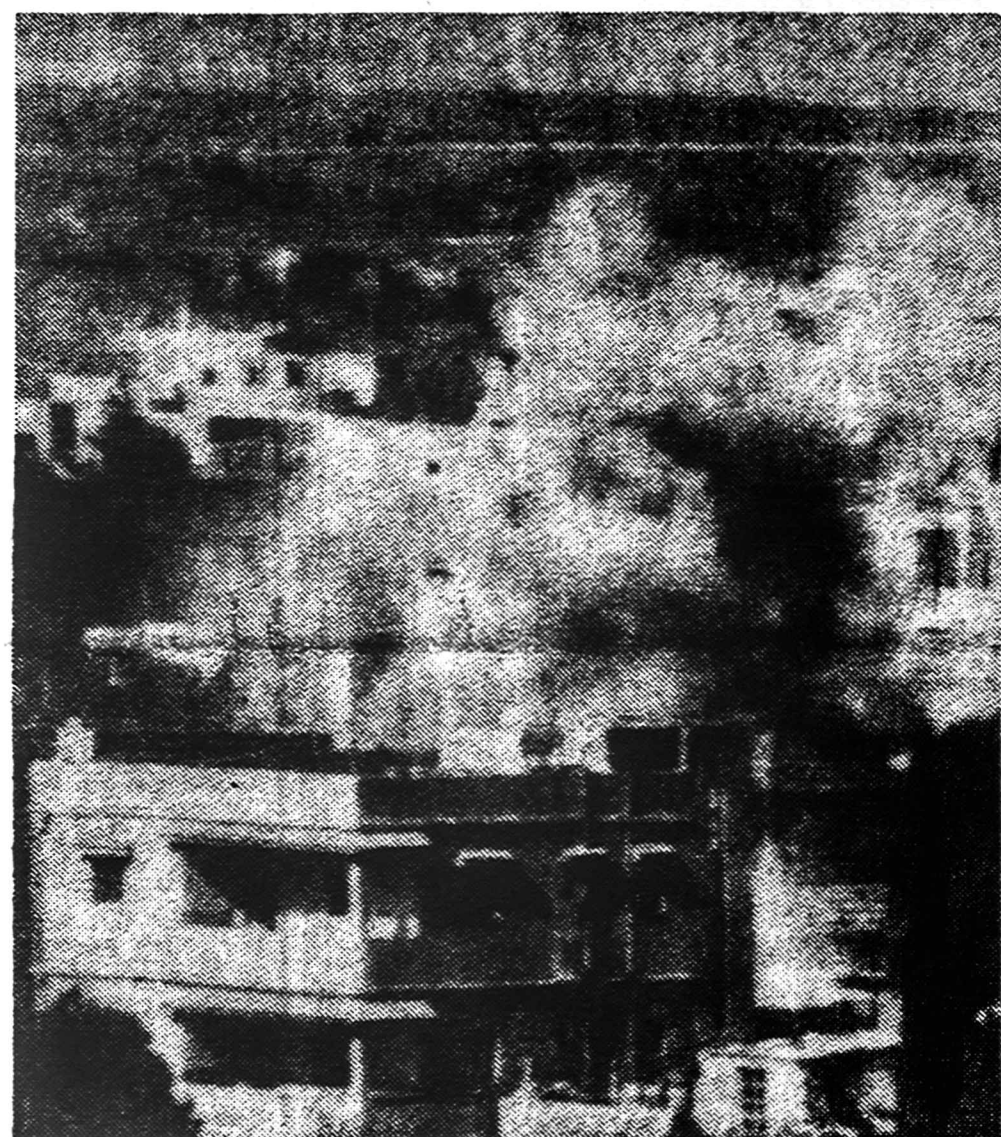
Vietnamo Ky gavo vizą atvykti Amerikon

Saigonas. — P. Vietnamo viceprez. Ky jau gavo vizą įvažiuoti į Ameriką, bet jis tebeapskaidamas visokių grupių, kad nuo tos kelionės atsisakytų.

Cao Ky pakvietė atvykti protestantų dvasiškis Carl McIntire, kurio programą transliuoja daugiau kaip 600 radijo stočių. Tas dvasininkas spalio 3 organizuoja Washingtono demonstraciją už Vietnamo karo baigimą kaip reikiant — su pergale karo lauke, P. Vietnamo viceprez. Ky pakviestas vyriausiu kalbėtoju.

Kongreso "balandžiai" susijaudinę ir intriguoję, kad Ky nuo atvykimo susilaikytų, nes

jo buvimas galys vėl suerzinti amerikiečius ir sukelti riaušes, galys pakenkti demokratams rudens rinkimuose. Visiems tiems Ky taip atsakė: "Aš esu vietnamietis, nepriklausau nė demokratų nė respublikonų partijai. Kaip gi aš joms galėčiau pakenkti sekančiuose rinkimuose? Aš neturiu pretenzijų kitiems ir jokios pasaulio valstybės vidaus reikalus. Aš nesu nė "balandis" nė "vanagas". Aš atvykstu kalbėti amerikiečiams kaip bendros kovos dalyviui, todėl manau, kad būsiu kaip toks ir su prastais. Tos manifestacijos programa mės galėsim amerikiečiams tiesiai pasakyti savo žodį."

Karo gaisrai Amman mieste Jordane

Nauja prancūzų žvaigždė pritemo

Parlamento atstovo rinkimuose Bordeaux apygardoje (Prancūzija) kandidatavo dešimties asmenų, jų tarpe dabartinis premjeras Chaban-Delmas ir politinėje padangėje atsiradusi nauja žvaigždė Seryan-Schreiber, atgaivinti mėginamos radikalų partijos generalinis sekretorius. Dabar jis yra labiausiai agresyvus asmuo opozicijos pusėje. Juo domisi net kai kurie JAV kongreso sluoksniai, kurie planuoja Amerikos politikos pakeitimą Europoje.

Rinkiminėje kampanijoje Schreiber skelbė, kad pasitrauks iš partijos vadovybės, jei negaus 30 proc. balsų. Dabar jis turi savo pažadą kaip nors sutvarkyti, nes gavo tik 16.6 proc., komunistų kandidatas 8.6 proc. Delmas išrenkamas ten jau aštuntą kartą, šį kartą su daug didesne dauguma.

Schreiber šaudė į jaunimą, bet šis balsavimo dieną praleido prie Atlanto, nes buvo labai karšta diena. Neišsipildė šia proga nė kita Schreiber svajonė — tapti naujosios kairės vadu. Jam nepasisekė sudaryti koalicijos iš tų grupių, kurios stovi tarp gaulistų ir komunistų. Schreiber yra gabus žmogus, bet labai neramus, nekantrus ir paviršutiniškas, todėl Prancūzijos premjero kėdės gali ir nepasiekti.

— Fronte kariaujančių amerikiečių Vietname šiuo metu liko tik 396,600 vyrų. Ką tik išvyko iš karo zonos ir Vietnamo 3,200 karių. Pagal prez. Nixono vykdomą planą, spalio 15 turėtų likti tik 384,000 karių.

— Kom. Kinijos ambasadorius, atvykęs R. Vokietijon po ilgos pertraukos, rado netikėtą pasveikinimą: kompartijos organas tą pat dieną perspausdino Maskvos Pravdos straipsnį, smerkiantį Pekiną už Rusijos-Vokietijos nepuolimo pakto kritikavimą.

Nobelio taikos laureatų paraginimas

Seši dar gyvi esą Nobelio taikos premijos laureatai 25 metų jubiliejaus proga įteikė J. Tautoms deklaraciją dėl taikos ir nusiginklavimo.

Deklaraciją pasirašė buv. Kanados premjeras Lester Pearson, 1957 m. laureatas; René Cassin, prancūzas juristas, Europos Žmogaus Teisių Tribunolo pirmininkas, 1968 m. laureatas; P. Noel-Baker, britų valstybininkas, 1959 m. laureatas; Linus Pauling, Amerikos mokslininkas, 1962 m. laureatas; lordas J. Boyd Orr, mokslininkas ir 1949 m. laureatas. Šeštasis laureatas Ralph Bunche, 1950 m. laureatas, Amerikos negras, ilgametis JT sekretariato pareigūnas specialioms politiniams reikalams,

Tik tiek?

Vietnamo komunistų valdžioje P. Vietname esą tik 184,700 gyventojų. — tvirtina amerikiečiai, kurie dirba prie krašto pacifikacijos darbų. Tokiose vietose, kurių nekontroliuoja nė Vietkongas, nė Saigono vyriausybė, yra 996,600 žmonių. Apskaičiavimai daromi pagal tam tikrą mokslininkų sudarytą ir išbandytą sistemą.

deklaracijos nepasirašė dėl savo tarnybos J. Tautose.

Deklaracijos autoriai primena, kad tautos pradėjo prarasti veiksmingo nusiginklavimo įtę. Pasaulis tebėra suskilęs, jamie viešpatuoja nepasitikejimas, įsitempimas, smurtas. Vietoje taikos ir nusiginklavimo. Karinės išlaidos 1969 m. pasiekė 200,000 mil. dol.

Bet prie taikos prieti galima tik per nusiginklavimą. Kito kelio dar niekas nesurado. Kadangi su šiais metais prasidėjo nusiginklavimo dekada, laureatai ragina Rusiją ir Ameriką susitarti dėl strateginių atominų ginklų apribojimo ir žengti dar žingsnį pirmyn — nebegaminti ir nebeišdėstyti daugiau naujų strateginių atominų ginklų.

Ottinger užuodžia pralaimėjimą

Kongresmanas Ottinger, New Yorko valstijos demokratų kandidatas senatoriaus vietai, jau atvirai prakalbo apie galimą rinkimų pralaimėjimą. Laimėtoju jis numato ne respublikonų kandidatą G. Goodell, bet konservatorių kandidatą James Buckley.

Ottinger tvirtina, kad respublikonai esą masiniai nusiskę nuo Goodell, todėl jų tarpe daug balsų prižvejos Buckley. Jis neabejoja, kad už Buckley balsuos ir daug demokratų, nes jų tarpe yra didelė grupė, kuriai nėra už ką balsuoti (visi svarbiųjų vietų kandidatai yra žydai). Jei atsiminsim, kad 1968 m. senatorių renkant Buckley surinko 1,100,000 balsų, tai kalbant apie Buckley laimėjimą nėra daug galimybių apsirikti.

Kinai treniruoja arabų teroristus

Palestinos arabų teroristus Jordane apmoko Kinijos instruktoriai, — informuoja Azijos kraštų diplomatiniai šaltiniai Vid. Rytų erdvėje. Kariniai patarėjai koncentruojami Sirijoje, kur Pekino atstovybės personalą sudaro 100 asmenų.

Instruktoriai atvyksta į Jordaną kaip žurnalistai pabėgėlių lankyti. Kai ateina laikas išvykti, du ar trys pasilieka ir "dingsta" pabėgėlių masėje, kur slapstosi ir patys arabai teroristai. Jie ilgai ten nelaikomi, juos greit pakeičia kiti. Kinų kariniai instruktoriai iki šiol yra dirbę daugiausiai su Liaudies fronto grupe, kuri ką tik suorganizavo lėktuvų pagrobimą ir sunaikinimą.

Dalis teroristų buvo apmokyta Pietų Jemene, kur Pekino instruktoriai apmoko ir Omano sultanato partizanų, esančius P. Jemeno tarnyboje. Mat, P. Jemenas nori britų protektoratą tebesantį tą žemės gabalą pasigrobt, nes ten pumpuojama nafta.

Kadangi ginčuose su Izraeliu nedalyvaujančios arabų valstybės jau kalba apie pašalų nutraukimą teroristinėms arabų organizacijoms, ypač ekstremistinėms, jų vadovybės senokai pradėjo megti ryšius su Pekinu Kinija būsimos pašalpos reikalui. Ir šiuo metu Liaudies fronto vadas G. Habash slankioja po Kiniją ir S. Korėją samokslus megdžiams. Daug tų planų pabirs tuo atveju, jei Husseinas laimės civilinį karą. Bet jei ji laimėtų teroristai, kom. Kinijai atsidarytų plačiai durys veiklai Vid. Rytuose.

Tavęs prašome, išklausk mus, Viešpatie...

"Politika ir teologija" — tokiu vardu prof. Antanas Macina yra paskelbęs straipsnį žurnale "Į Laisvę" Nr. 47-48 (84-85). Jame svarsto naujus šūkius, skelbiamus dabar ne kartą teologų, kaip naujausią

(Kitados autorius kalbėjo prieš teologinę politiką):

Savo jaunystėje šio straipsnio autorius kovojo prieš teologinę politiką, t.y., prieš tokią politiką, kuri valstybinėmis (vad. prievartinėmis) priemonėmis (įstatymais, įsakymais draudimai parama ir t. t.) vieną kurią pasaulėžiūrą palaiko, o kitas arba slepia arba pakencia. Autorius reikalavo, kad politika visom pasaulėžiūrom teiktų lygių teisių ir lygių laisvės, dėtų jom lygių pareigų ir jas lygiai remtų. Tai buvo vad. "nepasaulėžiūrinės politikos" teorija ir kova už ją. Atrodo, kad ši kova bus pakrypusi autorius naudai. Antrajam Vatikanui susirinkimui paskelbus, kad "tikėjimo laisvė reiškia laisvę nuo prievartos valstybėje" (Antrojo Vatikanų Susirinkimo dokumentai, liet. vert. II, 289), vadinasi, kad "tikėjimo srityje žmogui negali daryti prievartos kitas žmogus, visuomeninė grupė ar bet kokie žmonių vyresnieji" (II, 290); kad religinių veiksmų "grynai žmogiška vyresnybė negali nei įsakyti, nei uždrausti" (II, 291-92); dar daugiau, kad valstybė "peržengia savo ribas, jei užsimoja religinius veiksmus tvarkyti arba trukdyti" (II, 292); priešingai, "civilinė valdžia privalo žiūrėti, kad teisinė piliečių lygybė niekuomet nei viešai, nei slapta nebūtų pažeidžiama religinių motyvų ir kad nebūtų jokios diskriminacijos" (II, 295). Visa tai paskelbus, ginčas, ar politika turinti būti pasaulėžiūrinė, bent katalikams yra baigtas.

(Dabar kalba prieš politinę teologiją):

Nūnai tačiau, sulaukus senatvės, autoriui tenka vėl išeiti kovon; šį sykį prieš politinę teologiją. Kas ji esmėje yra, šandien dar nevisai aišku. Tai nėra socialinė katalikų doktrina, buvusi visais amžiais. Tai yra teologų angažavimasis visuomeniniam reikalui ir rūpesčiui. Teoriškai šis angažavimasis grindžiamas tuo, esą Bažnyčia (ypač jos mokslo skelbėjai — kunigai ir teologai) ne-

tikėjimo supratimą. Autoriaus įžvalgus ir aiškiai dėstomas svarstymas, kas slepiasi po tais šūkiu, skatina pakartoti žymias straipsnio dalis ir "Darbininko" skaitytojų dėmesiui.

DR. ANTANAS MACINA

jas vardas labai seno dalyko; kad ji tik kartojta tai, kas Bažnyčios buvo vykdoma visą laiką. Prisiminkime tik socialinę veiklą bei socialinį mokslą pastarųjų popiežių nuo Grgalio XIV ligi Pijaus XII. Prisiminkime taip pat Bažnyčios inasą Caritas, neišsivysčiusiems kraštams, ligoninėm, jos pasisakymus taikos reikalui. Be abejo, galima visas šias Bažnyčios pastangas vertinti vienaip ar kitaip, tačiau negalima teigti, esą Bažnyčia buvusi neveikli visuomeninių rūpesčių ar negalių bei pavojų atžvilgiu. Jeigu tad politinė teologija norėtų

tik tai pabrėžti, ji būtų ne kas kita kaip truputį apdailinta seniena.

(Kas maskuota po naujos teologijos šūkiu):

Iš tikro tačiau politinė teologija siekia visai ko kito ir esmėje yra visai kas kita negu tik sustiprinta visuomeninė Bažnyčios veikla. Šiuo nauju terminu norima išreikšti ne socialinis Bažnyčios mokslas, ne socialinis jos veikimas, bet atskiros teologijos (ar teologų grupės) angažavimasis partiniam reikalui ir sykiu praktinės pastangos šį asmeninį angažavimąsi išplėsti į visą tikinčiųjų bendruomenę. Pastaruoju metu Vokietijoje, kurioje, kaip at-

rodo, politinė teologija yra gimusi (J. B. Metz), jos tikrasis veidas ypatingai ryškėja. Du pavyzdžiai gražiai atskleidžia šį ryškėjimą.

Dabartinėje kat. Bažnyčios Mišių sarangoje yra įvesta vad. tikinčiųjų arba bendruomeninė malda: tai prašymai, pritaikyti vietos bei laiko reikalui. Jie yra Dievui pateikiami prieš aukojimą. Rytų Bažnyčia juos turi savo liturgijoje, atrodo, nuo pat pradžių. Vakarų Bažnyčia juos įsivedė tik dabar. Tai prasminga malda, nes ji susieja tikinčiuosius su kasdiena. Rytų Bažnyčioje šie prašymai yra pastovūs ir daugiau bendro žmogiškojo pobūdžio, panašūs į mūsų Lietuvoje giedotas vad. "suplikacijas". Prašymai Vakarų Bažnyčioje kinta. Jie paprastai esti susstatomi klebono ar Mišias laikancojo, kad tuo išreikštų tikinčiųjų dabartinius rūpesčius. Ir štai, politinės teologijos atstovai kaip tik ir pradeda naudoti šia bendruomeninę Mišių malda savam politiniam nusistatymui suliturginti. Atsiranda ne tik politinė teologija, bet jau ir politinė liturgija. Konkretūs pergyvenimai. 1969 metų rugsėjo 21 d. Muensteryje pamokslininkas tikintiesiems pateikė tokius prašymus (Fuerbitten):

"...kad Kosyginio susitikimas su Chou En-lai turėtų pozityvių pasekų;

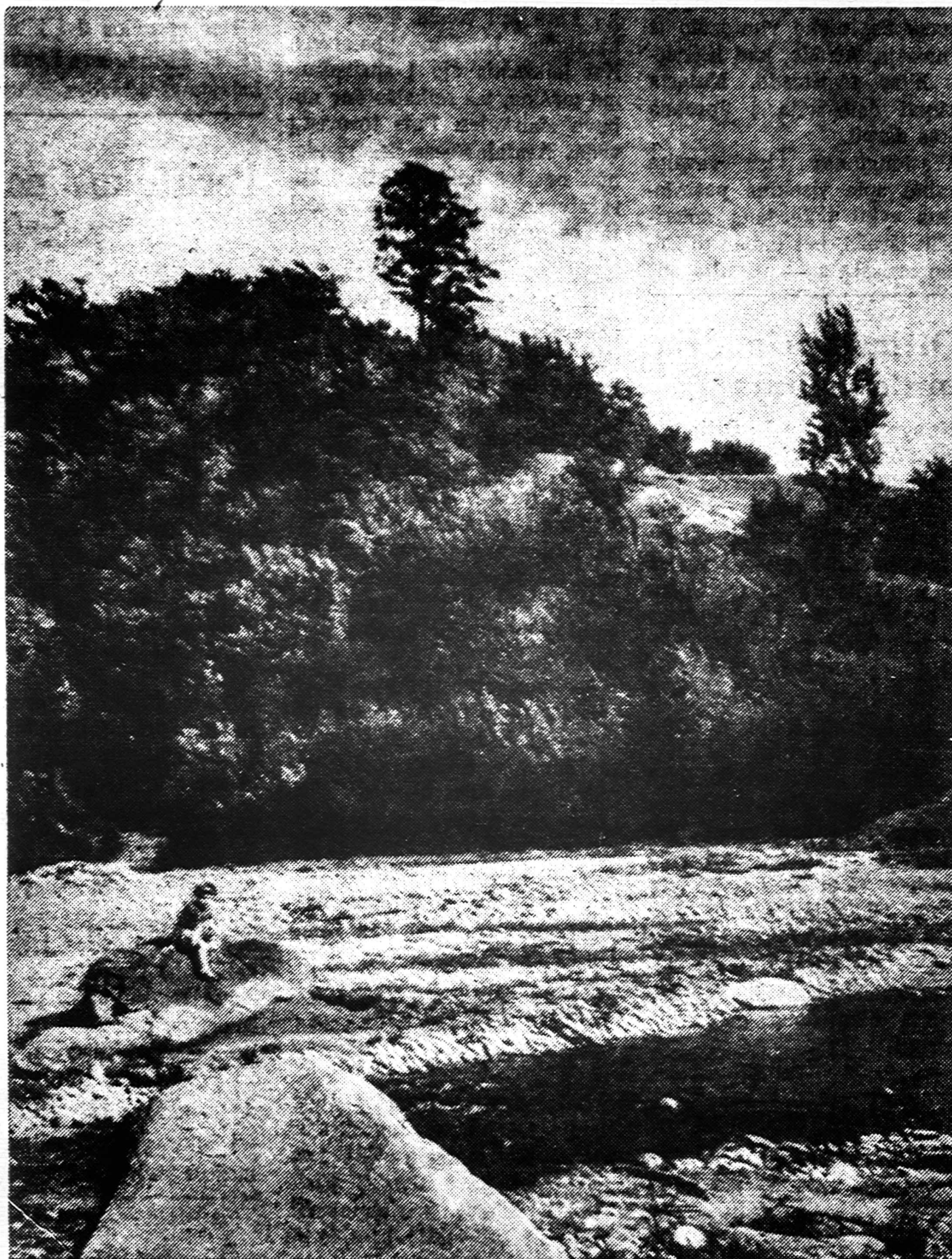
"...kad šiaurės vietnamiečiai susirastų Ho-Chi-Minh vertą į pėdinį;

"...kad Vokietijos vyriausybė turėtų daugiau fantazijos megzti santykiams su Rytai ir atsakyti į Sovietų Sąjungos pasiūlymą atsisakyti prievartos;

"...kad Vokietijos rinkimai išeitų pažangios partijos naudai."

Paprastai į tokius prašymus tikintieji atsako "Tavęs prašome, išklausk mus, Viešpatie!" Šį sykį betgi gudrus pamokslininkas paprasė tikinčiuosius aną garsiai kalbama atsaką išleisti, o tyliai savo sieloje už šiuos jo perskaitytus prašymus pasimelsti. Ar tikintieji meldėsi, nežinia. Ar jie būtų garsiai atsakę, taip pat nežinia. Pamokslininkas, kuris šiuos prašymus tikintiesiems Mišių metu pateikė, yra eklektinės teologijos katedros Kat. Teologijos Fakultetė asistentas Gottfried Fuchs. Po pamaldų šio straipsnio autorius patelefonoavo Fuchsiui ir pasakė: "Hochwuerdigen, Jūs pamišote šandien vieną prašymą", — "Kokį?" — paklausė nustebe. Atsakiau: "kad asistentui Gottfriedui Fuchsiui būtų suteikta malonė skirti dviasias, o Tavęs prašome, išklausk mus Viešpatie". Tyla. Jokio atsakymo bei aiškinimosi. Pridursiu, kad likimo ironija panorėjo, jog Mišias, kurių metu Fuchsas skaitė anuos prašymus, laikė senelis kunigas iš sovietų okupuotos Vokietijos zonos. Kas jo sieloje vyko, girdint Fuchso politinę liturgiją, žino tik vienas Dievas.

(Bus daugiau)

Punios piliakalnis Dzūkijoje

Lietuvon daugiausia prekių įveža iš Čekoslovakijos

VIETOJE JONINIŲ

Rasos (ne Janinės) — tai naujos pastangos Lietuvoje įvesti naujus papročius. J. Vilkaitis okup. Lietuvos spaudoje ("Lit. ir Menas", nr. 24) aiškina, kad pastaraisiais metais Rasos šventė mėginama atgaivinti ir siekiama įvesti vietoje Joninių. Pažymėta, kad Rasos šventė dar 19 amžiuje. Jų tikroji prasmė — ne vardinė, o saulės ir gamtos šventė. Rasoje atgyjanči lietuvių tautosaka ir "saulėgrąžoje žmogus kalbasi su gamta".

Lietuvoje šventė buvusi švenčiama Kernavėje, kur būdavo daugiausia jaunimo — apie 300-400. Tai būdavo paskutinį arba priešpaskutinį birželio šeštadienį.

Keli tos šventės vaizdai: skaitomi iš tautosakos atrinkti tekstai — kreipimasis į saulę, mėnulį, ugnį; skaitomas atsiveikimas su saule. Jai pasiūlypus, užkuriama šventės ugnis. Švenčiama visą naktį, kurenamos ugnys, rūgščiai degantys ratai, einama su deglais prie upės, plukdomi vainikai iškoma papročio žiedo. Anksčiau rytą, 4 val., saulei pasirodžius, šventė baigiama. Pasūlyta tokią šventę švęsti ne tik Kernavėje, bet ir kiekvienoje apylinkėje. (Elta)

Kaip atrodo prekių įvežimas iš kitų kraštų į okup. Lietuvą, žinių pateikia Vilniaus universiteto doc. A. Jablonskis "Tarybinio Mokytojo" laikrašty (nr. 55, liepos 10). Jis nurodė jau žinomą faktą — tenka išvežti ne tik pramonės gėrybes, bet ir visą eilę maisto produktų, kurių, normaliomis sąlygomis, turėtų pakakti pačiam krašte. Plečiant pramonę, pvz. 1965 iš svertimų kraštų teko įvežti įvairių sudėtingų įrengimų naujai kuriamoms pramonės šakoms. Čia keli pavyzdžiai: Kauno dirbtinio pluošto gamyklai įrengimai ir ventiliatoriai buvo importuoti iš Anglijos, siurbiai iš Vak. Vokietijos ir Bulgarijos, Jonavos azotinių trąšų gamyklai laboratorija ir oro skirstymo įrengimai buvo gauti iš Čekoslovakijos, Rumunija pateikė metanolio gamimo įrengimus, Lenkija — įvairių aparatūrą, Austrija — fitingus, Kėdainių chemijos kombinatui įrengimai fosforo rūgščiai gaminti buvo importuoti iš Belgijos, rūgščiai atspari aparatūra — iš Austrijos. Kauno medicinos preparatų gamykla aparatūrą įsivežė iš Japonijos ir Prancūzijos, kitus sudėtingus įrengimus — iš Vengrijos, R. Vokietijos ir Danijos. Ukmergės "Vienybės" šaldymo įrengimų gamyklai automatai

buvo importuoti iš Čekoslovakijos. Vilniaus plastmasinių dirbinių gamyklos įrengimus ir žaliavą pateikė vak. Vokietija ir Austrija.

Lietuvon įvežama nemaža ir plataus vartojimo pramoninių prekių. Jos daugiausia importuojamos ne iš Vakarų, bet iš vad. socialistinių valstybių. Pvz. drabužiai įvežami iš Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Vengrijos, R. Vokietijos ir Jugoslavijos; avalynė — iš mišnių kraštų ir iš Rumunijos, tekstilės dirbiniai — iš Čekoslovakijos, Lenkijos, Vengrijos, R. Vokietijos, trikotažas — iš Čekoslovakijos, Vengrijos, Rytų Vokietijos ir Jugoslavijos, motociklai — iš Čekoslovakijos, Vengrijos ir t. t.

Į Lietuvą iš užsienio įveža ir maisto gaminių. Tai daugiausia vaisiai, daržovės ir įvairūs gėrimai. Importo atžvilgiu pirmą vietą užima Čekoslovakija. Toliau seka Rytų Vokietija, Vengrija, Lenkija, Jugoslavija, Bulgarija ir Rumunija. (Elta)

Telšiuose, ant pietvakarinio Masčio ežero kranto, kuriamas Žemaitijos laudies buities muziejus. Numatyta apie 30 pastatų. Lišgiol tepatysta senovinė valstiečio kėltelė, pirtis ir vėjo malūnas. (E.)

Lietuviai lakūnai

Keleivinius lėktuvus, kurie skraido okup. Lietuvoje ar siekia įvairias Sovietų Sąjungos vietas, valdo ir keli lietuviai.

Kai kurie jų yra pilotai ar antrieji pilotai. "Tiesa" skelbia (birž. 28), kad lietuviai valdo TU-124 ar AN-24 keleivinius lėktuvus (jie vadinami "laineriais"). Vienas jų pilotų, dar prieš 30 metų B. Oskiniui vadovaujant statęs sklandytuvą, pilotas specialybę pasiekęs 1955 m. — Jonas Kulita. Jis ore yra išbuvęs 7,500 valandų. Antrasis pilotas, skraideis su Kulita, tai jo draugas iš Kauno aeroklubu laikų — Jonas Kuzminskas. Kiti lietuviai, vadovaujant AN-24 lėktuvams: Vladas Podzius, Pranas Akulavičius ir kt.

Boševikiniai planai persekioja ir pilotus — lakūnus. Vilniaus aerouoste juos paprastai pasitinka didžiulis užrašas: "Įvykdysimė penkmečio planą iki 1970 m. spalio 1 d." (Elta)

Kaip ir New Yorke

Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ir kituose okupuotos Lietuvos miestuose paauklį tarpe paplitę nešvankus papročys: gadinti telefonų automatus. Tai daugeli kartų priminė režiminiai laikraščiai Vilniuje. (E.)

SPARTA — Rašomos mašinėlės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, jv. bzinio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731, Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. SAVELSKIS — lietuvių advokatas — 80-30% Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421; telef. 296-2060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrunas, Licensed Manager and Notary Public. 680 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laido tuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS IR JUOZO BRUZŲ vienintelė lietuviška sluntygi įstaiga didžiajame New Yorke, atlieka visus patarnavimus sudarant sluntygius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1833 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ, Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobuviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsu artimesiems — importuotos ir vietinės Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknėlėms. Taip pat šilkinės, mailytos, spalvotos, lovoms užtesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Uželkite ir įsitikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. 97.9 mg. FM. Direktoriaus dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565

NEW YORK — Laisvės žibury, lietuvių ir anglų kalbomis sekmdieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezy, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmdieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORD, CONN. — ved. Alg. Dragūnavičius, WBMI - FM 95.7 sekmdienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 249-4502.

DETROIT, MICH. — Lietuviškų melodijų radio valanda iš WMZK-FM stoties, banga 98 mc. antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Vištinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmdieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmdieniais 9-9:30 val ryto per WCMF-FM, 96.5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmdieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

LOS ANGELES, CALIF. — Kalifornijos Lietuvių Radijas — Lithuanian Melodies. KTYM, banga 1460 AM, šeštadieniais 12 - 12:45 val. p.p. Liet. Radijo klubo pirm. ir programos ved. Staš Pautienė, 841 Stanford St., Santa Monica, Calif. 90403, Tel. 828-3779.

Lietuviškam rajone — LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

Gėlės įvairiom progom — Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 738-1946. Čia rasite nuširdų lietuvišką patarnavimą.

NEW YORK CHICAGO

LITAS Investing Co., Inc.

specializuojasi nekilnojamo turto, trumpalaikių paskolų, akelių biržos ir kitose srityse. LITO bendrovės Jūs kviečia investuoti indelių formoje. Už indelių mokamos aukštos palūkanos. Investavimo arba paskolų reikalais prašome kreiptis:

LITAS INVESTING CO., INC. 86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418 — Tel. 212-441-6799 2422 West Marquette Rd. Chicago, Ill. 60629 — Tel. 312-476-2242

Visais apdraudus ir nekilnojamo turto klausimais prašome kreiptis į LITAS SERVICE CORPORATION

94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212-847-5522 Pilnas draudimo patarnavimas — namams, mašinom, gyvybei it k.

Chicago Rome Paris München Los Angeles: Atostogos Suvažiavimai LITAS Travel Service yra pasirušius Jums patarnauti nežūrint kur ir kada keliautumė. LITAS Travel Service parūpins bilietus, padarys reikiamas rezervacijas, patars kur geriausia atstogauti, kur apistoti, kuriuo laiku ir iš kurio aerodromo arba uosto patogiausia išvykti. Patarnavimai yra vieškieji veltai. — LITAS Travel Service talkina iškviečiant gimines iš Lietuvos, atostogom ar nuolatiniam apsigyvenimui. RUŠIATES KELIENON?.. Nepamirškite

LITAS TRAVEL SERVICE 94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212-847-5522 SEKMINGOS KELIENOS!

DARBININKAS

BROOKLYN, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER

by FRANCISCAN FATHERS

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.
Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laisraštis tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsniai ir korespondencijos redakcijai taisyti ir korektuoti. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija netaisako.

Ir aštuntasis jau praeity

Iš anksto buvo kreipiamas dėmesys į L.K.M. Akademijos suvažiavimą Toronte, kuris buvo jau aštuntasis.

Suvažiavimą baigus, akademijos pirmininkas reiškė didelį pasitenkinimą jo sėkme. Pasitenkinimą teko girdėti ir iš suvažiavimo dalyvių, ir čia norima duoti išpūdžius tų, su kuriais teko kalbėtis, kreipiant dėmesio, kas iš to suvažiavimo, nuėjusio jau praeitin, labiausiai pasiliko dalyvių atmintyje.

★

1. Pasakojantieji nepagailėjo aiškaus pagyrimo visam suvažiavimo paruošimui, vadindami jį "vykusių", "labai geru"; prasidejęs ir pasibaigus "įspūdingai", o svarstymų pertraukose dalyviai būvę palepinami atgaiva "įtampai atleisti". Tai vis rengimo komiteto ir Toronto tėvų pranciškonų nuopelnas.

2. Kai dėl pranešimų — mažą buvo tokių, kurie nebūtų pasiekę akademinio lygio. Pranešimai ir čia reikėsi gausiai jaunieji mokslininkai. Ne visi jie yra akademijos nariai. Bendradarbiavimas ir su nenariais mokslininkais, anot vieno, buvo čia "ekumeninės dvasios" žymė.

Dėmesį patraukė ir tai, kad pranešimų temom kontraversija buvo gyva: reikėsi nuomonių skirtumas tais pačiais psichologiniais, filosofiniais, istoriniais, net kalbiniais klausimais.

3. Pranešimų buvo labai gausu. Vieni jų leidosi į tolimą istorinę praeitį; kiti sekė naujausius mokslo pažangos reiškinius. Nenuostabu, jei pastarieji labiau liko dalyvių atmintyje savo išpūdinga pvz. informacija apie eksperimentus siekiant chemiškai sukurti gyvybės pradus; galimybės biologikai sukurti naujas būtybes — "monstrus". Arba vėl: išpūdin-

★

5. Tarp to, kas paliko blakiausių išpūdžių, buvo minimas simpoziumas. Anot vieno, klausytojai buvo nuvilti. Atrodo, kad tai jau nebe pirmas ženklas, jog ši madinga klausimų svarstymo forma yra reikalinga kritiškos revizijos. Kalta ne pati forma, bet neteisingas jos pavartojimas. Kad ji nevirstų eile atskirų pranešimų ar dar prasčiau — eilinių pasiplepėjimų, reikia dviejų dalykų. Viena, griežta moderatoriaus vadovybė. Antra, iš anksto duoti tuos pačius konkrečius klausimus keliem pranešėjams, kad jie laiku apgalvoję, galėtų duoti susirinkusiems savo atsakymus; o ko jie neatsako, moderatorius papildomai simpoziumo metu iš jų ar iš kitų dalyvių išgauna atsakymus numatytais klausimais. Si tvarka gali daugiau apsaugoti nuo tuščiažodžiavimo ir simpoziumą padaryti sėkmingą.

(nukelta į 6 psl.)

Pagal žodyną sambaris reiškia sudėtinį pokylį, kai vienas patiekia užkandžius, kitas — gėrimus, trečias pasirūpina muzika. Rugsėjo 19-20 Taboro ūkyje, Mich., PLB valdyba suorganizavo bendruomenės, spaudos ir radijo valandėlių darbuotojų sambarį. Vieni atsinėse bendruomenės rūpesčius, kiti spaudos, treči radijo valandėlių, dar kiti vitriolinės opozicijos švirkštus. Tikro dalyvių skaičiaus nežinau. Atrodė, bus buvus gera šimtinė.

Sambarį pradėdamas, PLB valdybos pirmininkas S. Barzdukas nurodė, kad tai yra tase buv. PLB valdybos pirmininko a.a. J. Bačiūno iniciatyvos, siekios bendruomenės, spaudos ir radijo valandėlių darbuotojų suartėjimo ir susipratimo dėl gyvenimiško žvilgsnio į lietuviškus klausimus.

Perėmęs sambario vadovavimą, PLB valdybos vicepirmininkas dr. A. Butkus svarstymų klausimų pranešėjams V. Volertui, V. Alantui ir J. Stempužiui talkon pakvietė Kanados LB valdybos pirmininką dr. S. Čepą, JAV LB valdybos pirm. B. Naini, "Naujienu" red. M. Gudeli, "Draugo" red. B. Kviki, Toronto radijo valandėlės ve-

Gyvosios lietuviybės sambaris

Kalbėtasi apie bendruomenės ligas ir sveikatas, tik receptai liko nerašyti

dėją J. Simanavičių ir Detroito radijo valandėlės vedėją V. Urboną, o svarstymų mintims, sumanymams bei siūlymams apibendrinti ir išvados susumuoti — V. Rasteni, tėvą jėzuitą J. Vaišnį ir Sokodolskį. Paminėjęs tautinės veiklos sunkumus, pabrėžęs savanoriškumo bei sutarimo reikšmę tai veiklai, kvietė žvelgti į svarstymus klausimus tikroviškai ir su konkrečiomis pozityvomis išvadomis.

KALBA PRANEŠEJAI

V. Volertas pripažino, kad Amerikos lietuvių bendruomenės organizacija vadovaujama vaidmens Amerikos lietuvių gyvenime dar nevaidina, vis dėlto ir čia bendruomenės organizacijos inasas tautinio švietimo ir apskritai tautinės kultūros srityse yra labai reikšmingas. Nors bendruomenės kūnas nesulaikoma tirpsta, tačiau bendruomenės organizacija, skirdama ypatingą dėmesį jaunimui, šalinama bet kurią

įtampą tarp mūsų veiksmų, stiprindama savo pačios visuomeninį autoritetą, bendruomenės tautinį pajėgumą gali labai paveikiai palaikyti. Amerikos lietuvių bendruomenės ateitis priklauso nuo mūsų dėmesio jos organizacijai.

V. Alantas aiškino, kad lietuvių lietuvių spauda savo uždavinius atlieka gerai, išskyrus atskirus nukrypimus nuo lietuvių spaudos tradicijų ir etikos. Jis užsiminė ir apie visuomenės uždavinius spaudai, bet jų nenagrinėjo.

J. Stempužis pateikė, kiek kur lietuvių radijo valandėlių veikla koks jų uždavinys, kokie sunkumai. Dėl programų turinio dažnai kertasi jaunimo ir senimo skoniai. Kūklūs ištekliai neleidžia visos savos spaudos prenumeruoti, o laikraščių ir knygų leidyklos nemokamai savo leidiniais neaprupina. Svarbi vieta programoje tenka žinioms iš okup. Lietuvos. ELTOS biuleteniai tam netinka. Reiktų informacijų cent-

ro. Lietuvos istorijos vaizdai tikslinga pateikti sudraminta forma. Tuo reikalu radijam talkon turėtų ateiti rašytojai. Okup. Vilniaus radijo vienos dienos muzikinėje programoje lietuvių muzikai skiriama tik apie 50 minučių iš 10 val. su viršum. Mūsų radijo valandėlės todėl juo daugiau dėmesio turėtų skirti tautinei muzikai.

Dėl šios Stempužio statistikos Rastenis pastebėjo, kad ir nepriklausomos Lietuvos laikais radijo programose pačių lietuvių muzika sudarė tik nežymią dalį, gal net mažesnę nei Stempužio minėta okupuoto Vilniaus programa, kažkodėl betgi nepaaiškindamas, kurią programos dalį nepriklausomos Lietuvos radijo programoje sudarydavo rusų kūryba ir kurią ji sudaro okup. Vilniaus radijo programoj, daugiausia pertransliuojamoj iš Maskvos.

KALBA JŲ TALKININKAI

Pranešėjų talkininkai tik šiek tiek juos papildė.

S. Čepas priminė, kad mūsų šeimų vis daugėja, kad iš nepriklausomos Lietuvos atsineštos partijos jaunimui nesuprantamos.

B. Nainys pasiguodė, kad LB organizacijai išgalvojamos ligos, kuriomis ji visai neserganti, kad Amerikoje yra skirtingos nuomonės dėl bendruomenės organizacijos ir jos vaidmens, reikšdamas viltį, kad šis bendras pokalbis tuos skirtingumus gal sušvelnins. Faktiškai Amerikos LB organizacija stiprėja. Turi stiprų švietimo tinklą. Bendruomenės organizacija domisi jaunimas.

M. Gudelis įsitikinęs, kad buvus klaida bendruomenės organizacijai atsakyti proporcingų rinkimų, nepaisyti senosios išeivijos veikiančių organizacijų, kištis į Vasario 16-sios minėjimų rinkliavas, toleruot bendravimą su okup. Lietuva.

J. Simanavičius priminė, kad, Kanados LB organizaciją sudarant, buvo pritraukti abu lietuvių laikraščių redaktoriai, ir todėl nebuvo ir nėra jokios spaudos opozicijos, kaip kad atsitiko JAV bendruomenės organizaciją sudarant.

KALBA KITI DALYVIAI

Po pranešėjų ir jų talkininkų pasisakymų į pokalbį įsijun-

gė dalyviai, keldami bendruomenės organizacijos daugumos-mažumos santykius, tarybos rinkimų tvarką, spaudos nevieningumą, reikalingumą daugiau objektyvių žinių apie okup. Lietuvą, radijo valandėlės atitinkamos programos mažesniems reikalingumą, bendruomenės organų glaudaus bendradarbiavimo su jaunimo organizacijomis reikalingumą, radijo valandėlės paremti ir populiarinti bent vienos savaitės metuose skyrimą, bendruomenės apylinkės reikšmę bendruomenės organizacijos centriniam organams.

Būdingas buvo visų vieningas pritarimas Kanados LB valdybos pirmininko minčiai, kad Vasario 16-sios minėjimų rinkliavos eitų tik Lietuvos laisvinimo reikalams, vieniems galvojanč, kad visi laisvinimo reikalai tik Vilkiui priklauso, kitiems — kad Vilkiui ir Altui, dar kitiems, kad laisvinimo reikalais rūpintis Lietuvių Charta ir PLB konstitucija įpareigoja bendruomenės organus.

O ISVADOS?

Kai atėjo eilė stebėtojams pateikti apibendrinimus, vienas jų pareiškė nusivylęs, nes neišgirdęs radijo valandėlių konkrečių ligų ir joms gydyt vaistų. Vienas visai nepasirodė, o trečiasis tik patarė pokalbio turinį iš magnetofono juostelės perkelti į popieri.

O koks jūsų korespondento apibendrinimas? Apskritai pozityvus. Pačiu savo faktu toks sambaris naudingas. Ta proga kai kurie nesutarimų aštrumai apsisulina, kai kurie neaiškumai pasiaiškinami, sutvirtinamas bendradarbiavimas ir ryštas bendruomenės organizaciją toliau stiprinti. Tai labai akivaizdžiai liudijo ir tos kai kieno vyriškos ašaros šį gyvosios lietuviybės sambarį baigiant.

Kas be ko, iš šalies atrodo, kad tokį sambarį tikslingiau būtų organizuoti tik bendruomenės, arba tik spaudos, arba tik radijo valandėlių klausimais. Tada tie klausimai galėtų būti giliau ir visapusiškiau gvaldomi. Be to, patys svarstysimi klausimai tikslingiau būtų iš anksto dalyviams pateikti labiau detalizuotu pavidalu. Tada gal bent sumažėtų pačiuose svarstymuose čiūžinėjimai paviršiumi arba ir visai nevaisingi nuklydimai į lankas.

Vt.Vt.

Sv. Rokas — lietuvių liaudies skulptūra.

MIKALOJUS KATKUS

BALANOS GADYNĖ

(27)

Taip seniems bejuokaujant, įeina į gryčią Barbora, nusipraususi, susiklačiusi, apsilvikiusi nauju marginiu kabaciku (kabacikas — tai drabužis be rankovių, iš vieno sijonas ir šniūravonė). Įėjus į gryčią, nei-na prie svečių, bet pasuka krosnies link. Dabar piršlys pakilo iš užstalo ir ant vidurio aslos sako:

— Barborėle, mes atjojome tavęs aplankyti, pasveikink gi mus.

Barbora pabučiavo piršliui į ranką, o Mataušo nė matyti nemato.

— Gi to žmogaus ar nepažįsti? — sako piršlys, rodydamas į Mataušą.

Jaunieji tik nusišypsojo, ir kiti kita pasižiūrėję daugiau nieko.

— Eik sėsk prie mūsų, turime kalbos, — piršlys tempė mergaitę prie stalo; ši šypsodamasi į Mataušą, traukiasi toliau nuo stalo, ant vidurio suolo. Pagaliau jaunieji ir susėdo, o piršlys sugrįžo į užstalį.

Mergaitė dabar sumano ir randa kalbos, sakinėja ir klausinėja, o vyras, kadaise mokėjęs pasijuokti iš mergaitės, dabar liko vėpeliu, daugiau nieko, tiek ir teįmano užklaustas atsakyti po žodį. Snekėjo pusbalsiu. Senesnieji užstaty įstojo į platų pašnekos dalyką: snekėjo apie derlių ir apie gyvulius, o kai atėjo ligi arklių, visa kita užmiršta: tik arklius šėrė, augino, pirkė, pardavinėjo...

Kaimoje jau visi žino, pas ką atjojo piršliai; reikia tik sužinoti, iš kur ir kas; dar reikia sužinoti piršlybų pasekmes. Vėlybame vakare, žvakei į pusę sužibėjus, ateina du kaimos vaikuina pas mūsų vyrą, tartum apie svečius nieko nežinodami. Atėjo ir susėdo pagal krosnį. Barbora pakilo nuo suolo ir pradėjo ruošti po gryčią ir po prieangį. Svečiai ir šeimininkai iškalbėjo ūkiškas ir visuomenines kalbas. Dėl vestuvių susitarė patys jaunieji. Apie kraštų kalbos nėra — kraitis pridera nuo malonės ir gero šeimininkų.

kų noro. Ši piršlyba — tik eilinė apeiga. Taigi apeiga pabaigta — ir piršliai ruošiasi ant namų. Vestuvės užmegztos. Išleidama šeimininkė pasako prievalomą pakvietimą:

— Prašom lankytis!

28. MERGAVIMAS

Ir atėjo rudenėlis — Jaunimėliui rūpestėlis.

Jaunikis dar sykį apsilankė, dabar vienas, be piršlio; pašnekojo apie užsakų padavimą, apie atvažiavimo dieną. Sutarė atvažiuoti paskutinėje savaitėje prieš adventą, pirmadienį, jaunikis buvo susirūpinęs, vienu du snekėjosi su Barbora, ir daugiau išėjo.

Barbora turėjo tėvą ir motiną, gyvenančius gryčiukėje kitame gale kaimos. Ji visą savaitę kasdien vaikščiojo vakarais pas savo motiną pasimokyti poterių.

Prieš paduodant užsakus, jaunieji turi atbūti egzaminą pas kunigą. Jaunikiai būdavo lengviau, bet jaunąja kunigas klausinėjo labai. Paprasta kaimo mergelė, nemokanti ant knygos, mokėjo poterių ligi "Penkių Bažnyčios prisakymų", dar mokėjo "Po nutrotymu", ant "Septynių sakramentų" jau klydo, o daugiau — kur dar septyni, kur devyni, kur katekizmai?

Tuos atsiminus, tik baimė ima. Į motinos gryčiukę buvo

pakviesta ubagėlė, mokanti vilnos poterių ir katekizmus. Ji dabar mokė Barbora; ir už mokymą jai buvo prizadėta išaus-ti audekla. Šeštadienį mergaitė susirūpinusi išėjo į Krakes "ant poterių". Buvo sušnekėta dieną ateiti ir Mataušui ir, atbuvęs egzaminą, paduoti užsakus. Taip ir padaryta: poteriai paduoti ir užsakai paduoti.

Aprašomajame laike buvo pildoma mergavimo apeiga, dabar jau ji užmiršta, niekas nė vardo jos nebemini. Mergaudama nuotaka, jos užsakams be-einant, lankė kas šventadienis bažnyčią. Bažnyčioje iš abiejų pusių, po kairei ir po dešinei, prie jos buvo po vieną mergaitę — jos druoskos. Jei nuotaka klūpi — ir jos klūpi; jei stovi — ir jos stovi. Jei nuotakai, priklausiant prieš didįjį altorių, prisieina pasisukti — ir druoskos sukasi, dabodamos, kad nuo dešinės pusės nuotakos nepatektų į kairiąją ir atvirkščiai; tam druoskos prisieidavo bažnyčioje daryti po pu-lengvian, bet jaunąja kunigas klausinėjo labai. Paprasta kaimo mergelė, nemokanti ant knygos, mokėjo poterių ligi "Penkių Bažnyčios prisakymų", dar mokėjo "Po nutrotymu", ant "Septynių sakramentų" jau klydo, o daugiau — kur dar septyni, kur devyni, kur katekizmai?

Tuos atsiminus, tik baimė ima. Į motinos gryčiukę buvo

glusniai aptemptas drabužiu, atidžiai sulankstyti kvoldai sudaro padelką užpakaly, iš abiejų pusių strėnų į priešakį eina lygūs nekvalduoti skvermai, apykaklė siaura ir stati, iš jos kraštų prasimuša pilkos vilnelės, ant galo rankovių, per mažą sprindį nuo letenos, apsiūstas siaura kailinė juostelė su tokiomis pat pilkomis vilnomis. Juostelė vadinasi karvaisis. Plaukai suklustyti rūgštini, kubri sudaro standrią plūtą; kasos apsuksa viršugalvį tiek sykių, kiek ištenka; ant jų užriestas kaspinas. Kaspinas ant galvos atrodo kaip mažo rėčiuko kriklė. Kaspino medžiaga — storas popierius, aptrauktas žaliu šilkais: šilkas išsiuvinėtas siaurais, smulkiais raštais. Kaspinas laikosi ant viršugalvio; jis nepridengia skla-ties, per jį matyti kasos, išskai-tytos smulkiais raštais. Ant kaklo šniūrelis tikrųjų karolių. Žalumas kaspino ir rūtų pri-tinka prie raudonų skruostų ir juosvų kasų: spalvų suderinis pasiekta nejuokomis. Auk-siniai kaspino pažibėliai nu-šviečia vaizdą ir teikia jam skaistumo. Ant rankos turėjo židinė skarą. Su ja užsigob, važiuodama lauku. "Dėlo graži ir mūsų Barbora", — maniau sau, į ją žiūrėdamas.

Ir tieji puikūs tautiniai rūbai visai nėra brangūs. Baro-nai padaryti iš storos melsvos gelumbės, pamušti dažytu marš-

konių, liemuo išmuštas vata ar pakulomis. Nusivilkus baro-nus, reikia kvoldus sudėti tvar-kingai ir suspausti, kad laikytųsi eilėje. Tvirtas vilnonis dra-bužis, rūpestingai laikomas,ėjo iš motinos ir dukterį, tiko mo-terims ir mergaitėms, kaipo viršutinis išeigos drabužis. Kas-pinas gi, mergaitėi išteklėjus,ėjo į skrynją ir išlėjęs, lauk-damas žygiuotės, kada reikės dabinti sekančios kartos mer-gaičių galvas; jis vien su rūta buvo mergystės ženklas. Židinė-s skaras audė namieje; buvo tai plona, stangiai išausta dro-bė, raudonais ir baltais lange-liais, susiūta iš dviejų palų. Raudoni siūlai, vadinamieji židė-kai, buvo perkami; jų raudonumas nešuto nei nuo lietaus, nei nuo saulės. Tas skaras skal-bė žlugte: šarmas nekeitė spalvos.

Brangūs buvo vien tikrieji karoliai. Turi būti iš prietarų sakydavo, kad juos nešioti esą sveika akims, jie dar apsaugoja nuo džiuvos. Snekedavo, kad motokas tikrųjų karolių buvo mokamas dvidešimt penkis rublius, o iš botago privarsty-davo dešimtį šniūrelių apie židinė skarą. Ar nuo šioikos, ar nuo tokios ligos jie gelbėjo, bet ypač juos nešiojo dėl brangumo, nes ir senovėje valia bu-vo žmonėms pašildyti. Bar-bora buvo pasirėdžiusi savo motinos drabužiais, jai dabar patekusiais.

29. PUOTOS IŠTEKLIAI

Užsakams einant, nejuokais reikėjo ruošti medžiagą vestu-vių puotai. Kas čia — ne gi-minė, paimta svetima merge-lė. Tai kas, kad ji mūsų namuose užaugo. Kam daryti jos reikalui tokių išlaidų, kam pri-kiesti pilnas namas žmonių, kam jie vaišinti, valgydinti, girdyti? Be atodairios bus kvie-diami svečiai, tris dienas visa kaima užte ūš, ir vis ne tai mergelei, bet patys sau. Visa kaima keps ragaišius ir mėsas, virs virtinius ir pyragaičius. Gryčios, kur yra mergaičių, eis lenktynių, priimdamos ir vaišindamos svodbininkus.

Ir kodėl neužti, nepuotauti. Kiekiename kieme užaugo 30-40 žasiukų, priskersta 15 prie-laidų, vienas treigys meitelys ir viena didelė kiaušė: pripiauta 15 aviniukų; yra ir pieniš-ko. Sau užteks mėsos antraei-lės rūšies, o žasienas, prielai-dienas ir kviečius galima su-valgyti po draug su giminėmis ir pažįstamais. Ką mes tuo sy-kiu kviesime, tas pakvies mus kitu sykiu; kaip jis dabar pas mus geria, valgo, žmonėjasi, taip mes kitą sykį, pakisę kojas po jo stalu, gersime, valgysime, žmonėsime. Nedideliems šiems darbams yra pasamdyta šeimyna — darbininkai. Taigi valio! Pažinkite, kad mes tur-tingi ūkininkai, karališkieji žmo-nės, valio!

(Bus daugiau)

Lietuvių filatelistų veikla

Filatelija, arba pašto ženklų rinkimas, remiasi žmonių palinkimu sudarinėti rinkinius. Žmonės renka senas monetas, mineralus, ragus, ir t.t. Kiti renka degtukų etiketes, net pypkes. Privatūs ir tik mėgėjiški rinkiniai yra ne vieno žymaus muziejaus ar archyvo pradžia.

Labai didelį pašto ženklų rinkinį turi Anglijos karalių šeima. Nuo vaikystės per visą savo amžių uolus filatelistas buvo JAV prezidentas F. D. Rooseveltas. Kardinolas Spellmano pašto ženklų rinkinys sudaro didžiulį muziejų, vertinami milijonais dolerių. Daugelyje kraštų galima užtikti filatelijos muziejus, o visame pasaulyje filatelistų yra daug milijonų.

Su filatelistų pomėgiu skaitosi valstybių paštai, leisdami kuo įvairesnius ir meniškai vertingus pašto ženklus, atvirus, vokus ir t.t. Visame pasaulyje veikia didžiulis ir sudėtingas filatelijos biznis, leidžiamas laikraščiai, katalogai, knygos ir t.t. Pašto ženklas šiandien šalia savo tiesioginio uždavinio — būti pakvitavimu apmokant siuntinio ar laiško kelionę pas adresatą — turi įvairių kitokių uždavinių, kurių svarbiausias yra propaganda.

Filatelijoje visi praeityje buvę pašto ženklai įtraukiami į katalogus. Jei valstybė ir žuva, jos pašto ženklai kataloguose lieka, kartojami visuose naujai leidžiamuose kataloguose, juos filatelistai renka, jų kainos kyla. Kai eina kalba apie Lietuvos pašto ženklus, tai yra visiškai tikra, kad jie egzistuoja su pilnu nepriklausomybės statusu.

Lietuviam filatelija yra ne tik pašto ženklų rinkimas, bet ir reikšmingas lietuviškas darbas tarptautinėje plotmėje. Lietuvos pašto ženklus rinko ir teberenka daug kitataučių. Kas tuos pašto ženklus renka, dažnai ieško apie juos informacijos. Pašto ženklais eina jau ir mūsų istorija, ir geografinė, ir mūsų politinės problemos. Su filatelija turinti ryšio lituanistika mieliai skelbiama daugelyje filatelijos laikraščių įvairiomis kalbomis įvairiuose kraštuose. Mes turime tokių amerikiečių filatelijos laikraščių, kurie lietuvių šventes paminėjo keliolika straipsnių apie Lietuvą.

Pavergtoje tėvynėje yra nemaža filatelistų. Pas bolševikus buvo laikų, kada buvo galima be jokių teismų patekti į katagorą vien už tai, kad esi filatelistas. Dabar Lietuvoje jau veikia net filatelistų draugija, kuri yra visos Sovietijos filatelistų draugijos padalinys. Bolševikai suprato filatelijos propagandinę reikšmę, už tai jų filatelija užsiima sovietinėmis temomis. Lietuvoje išleido net ir knygą apie filateliją. Suprantama, nepriklausomos Lietuvos pašto ženklai joje visiškai nutylėti. Jų parodoje Lietuvoje rodomi bolševikų pašto ženklai, mėgiami Lenkijos, net Castro Kubos pašto ženklai, bet Lietuva pakencia tik tam tikrame apiformime. Pats okupantas leidžia dabar „lietuviškų“ pašto ženklų, tik su bolševikine tematika. 1960 Lenkija savo pašto ženklais minėjo Zalgirio mūšį kaip lenkišką įvykį. Lenkai jį minėjo labai plačiai, o Lietuvoje visa, kas buvo, tai tik privatus antspaudas ant sovietinio pašto ženklo su Vilniaus vaizdu. Bet ir šis antspaudas jo autoriui atsiėjo ilgąmetį kailėjimą.

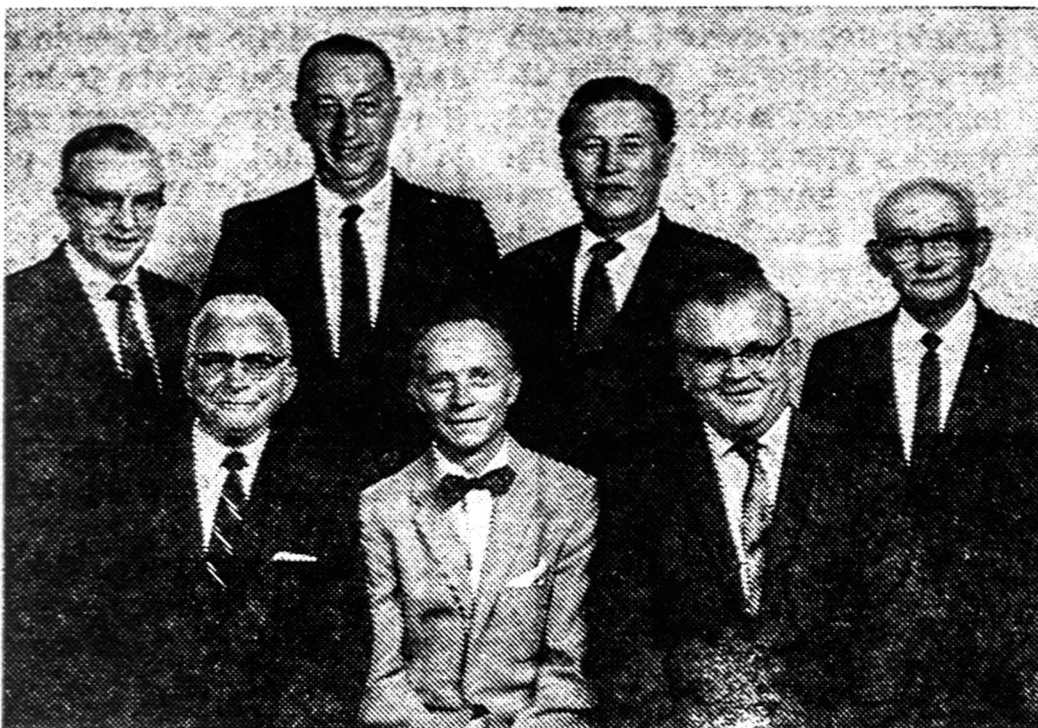
Taip dalykam klostantis, išeivijos filatelistai žino, kad jie atstovauja ne išeivijai, o nepriklausomai Lietuvai. Išeiviai iš tėvynės išsivežė turtingų rinkinių. Jie ir dabar negali energijos ir pinigų, daug ko ver-

tingo rasdami pas kitataučius. Juo labiau, kad nepriklausomai Lietuvoje paštų vadovybė buvo tokiose rankose, kurios filatelines vertybes nukreipė į užsienį. Taigi dabar mūsų pašto ženklai yra užtikrintas įrodymas, kad buvo nepriklausoma Lietuva, o mes patys esame įrodymas, kad ta Lietuva dar tebėra gyva.

Siuo metu išeivijoje veikia keturios lietuvių filatelistų draugijos. Chicagos lietuvių filatelistų draugija „Lietuva“ narių skaičiumi yra didžiausia. Ji taip pat yra ir seniausia, įsteigta 1946 spalio 20. Jos sumanytojas ir steigėjas — senas Amerikos lietuvių veikėjas

doje. Ypač pažymėtinas biuletenio redaktorius W. E. Norton. Draugija visada noriai talkina ir čikagiešiams.

Nuo 1964 kovo 1 Toronto, Kanadoje, veikia lietuvių filatelistų ir numizmatikų draugija. Ji leidžia informacinį biuletinį, kurio jau išėjo 15 numerių. Draugija ir, prieš jai įsisteigiant, atskiri asmenys patys rengė parodas ir dalyvavo kitų parodose. Čia lietuviams tenka bendrauti su kitais baltiečiais, gausesniais ir pajėgiais. Lietuviai surengė vieną baltiečių ir vieną savo parodą. Savo parodą iš Toronto buvo pakartota ir Hamiltone. Išleido medalį 50 metų nepriklausomybės atkūrimo su-

Jubiliejinis parodos rengimo komitetas. Iš k. sėdi: Ignas Sakalas, Juozas Zygas — draugijos pirm., Benediktas S. Jurėnas; stovi Viktoras Lesniauskas, Eugenijus Petrauskas, Antanas Balaška, Vincas Urbonas.

Ignas Sakalas, dar nepriklausomybės laikais už lietuviškus rinkinius gavęs premijų pas amerikiečius. Jo talkininkas ir pirmasis biuletenio redaktorius — Benediktas S. Jurėnas. Draugija surengė eilę pašto ženklų parodų. Jau šešioliktoji iš eilės paroda šiais metais rengiama Balzeko muziejuje spalio 23-25. Šios parodos vyriausias tvarkytojas yra Benediktas S. Jurėnas. Draugija leidžia rotatorium spausdintą mėnesinį biuletinį, kartais siekiantį iki 30 puslapių. Dabartinė valdyba: Juozas Zygas — pirmininkas, Steve Ivanauškas — išdinininkas, biuletenio redaktorius — Eugenijus Petrauskas. Sio metu draugija turi virš šimto narių ir jaunių filatelistų būrį Ciceroje. Tik nedidelė narių dalis gyvena Chicagoje. Prie šios draugijos priklauso ir kitataučiai.

New Yorko Lithuanian Philatelic Society įsikūrė 1954 balandžio 4. Keturiškai per metus išleidžia biuletinį anglų kalba. Draugija turi daug lietuvių narių. Dalyvauja lietuvių ir kitataučių filatelijos parodose. Turi daug narių su labai dideliais lietuviškų pašto ženklų rinkiniais. Gausu ir Lietuvos pašto ženklų žinovų, plačiai pasireiškusių lietuvių ir amerikiečių filatelinėje spau-

kakčiai atžymėti. Toronto draugija nėra gausi, bet pasižymi savo narių darbštumu. Dabartinės valdybos pirmininkas — Petras Morkūnas, sekretorius ir biuletenio redaktorius — Bruno Jurkšas.

1967 balandžio 1 įsisteigė lietuvių filatelistų draugija Kalifornijoje. Jos iniciatorius ir pirmininkas — Kazys Karuža. Draugija turi virš 20 narių. Jau surengė vieną parodą, kurią aplankė apie 1500 svečių, o tai Kalifornijoje reikiama, kad buvo daug kitataučių dėmesio.

Šį rudenį, spalio 23-25, Balzeko muziejuje turėsime lietuvių filatelijos parodą. Paroda skiriama Lietuvos Steigiamojo Seimo 50 metų sukakčiai paminėti. Siekiama, kad jos atbalsis būtų galimai didesnis amerikiečių filatelistų spaudoje. Didžiausias amerikiečių filatelinis laikraštis „Linn's“, talkinant W. E. Norton, paruošiam keliolika Lietuvos filatelijai reikšmingų straipsnių, spalio 12 dienos numerį skiria lietuviams.

Parodoje su savo eksponatais dalyvaus ir kitų draugijų nariai. Pašto ženklais, daugiausia įvairia lituanistika, bus užpildyta daugiau kaip 200 rūmų. Bus didelis prekybos sky-

rius, su lietuviams ir kitataučiais prekybininkais. Bus platinama lietuviška filatelistų spauda, įvairūs suvenyriniai ženklai ir specialūs meniški vokai. JAV pašto įstaiga irgi čia trim dienomis įsitaitys, antspaudos korespondenciją specialiu antspaudu.

Manydami, kad savo buvimą lietuvių visuomenėje užtikrintai patiesiname, lietuviai filatelistai iš visuomenės ir spau-

dos laukiame dėmesio. Kviečiame lankyti mūsų parodose, domėtis mūsų leidiniais ir t.t. Laukiame, kad ypač jaunoji karta stotų į mūsų draugijas ir veiktų su mumis. Lietuvos pašto ženklai neišnyksta iš lietuvių Lietuvos nepriklausomybės buvimą faktą, o naujos kartos po mūsų vis turės pareigą savo veikimu įrodyti, kad Lietuva tebėra gyva.

L. F. Draugija „Lietuva“

MARYTĖ KIŽYTĖ APLANKIUS

Būdamas Putname, kaip neaplinkys Marytės Kižytės, ten dabar gyvenančios ir turinčios pareigas seselių laikomose Matulio vardo polio namuose. Ji tebesijaučia budri ir naudinga lietuviškai visuomenei, kuriai ji skyrė visą savo gyvenimą.

Pokalby su ja iškilo keletas praėjusių smulkmenų, kurios gali būti kaip teptuko brūkšniai jos portretui, papildydami tai, kas Darbininke buvo apie ją rašyta.

Gimė 1896.10.6 Pittston, Pa. Tai buvo viena iš seniausių lietuvių ateivių kolonijų tame anglies krašte. Dabar lietuvių ten nyksta, siaurėja. Bet buvo labai gyva M. Kižytės jaunystės dienomis.

Pittstone M. K. baigė vidurinę mokyklą. Ir nuo tada įsitraukė į tarnavinę lietuvių bei Lietuvai. Būdamas 18 metų, pradėjo dirbti Washingtono kaip sekretorė Lietuvių biure drauge, rodosi, su Česnuliu, Mastausku, Kaupu. Mokėdama abidvi kalbas, buvo tenai labai naudinga.

Po pirmojo pasaulinio karo dalyvavo lietuvių misijoje tair konferencijoje Paryžiuje 1919.

Grįžus dirbo prie Foreign Language Service (dabar toji tarnyba vadinasi American Council...), kuri aptarnavo 35 tautybių spaudą. Ji ten buvo vienintelė lietuvių. Tos tarnybos tikslas buvo „padėti imigrantui suprasti Ameriką ir Amerikai suprasti imigrantą“. Dar ir dabar ji ten turi garbės poziciją — kaip patarėja.

Kurį laiką drauge su Jurgeliute buvo New Yorko „Civil Service examiner“ lietuviams. Išsirutino iš Washingtono, kad lietuviams, vykstantiems į Lietuvą, nebūtų reikalaujami mokėti „Income Tax“ nuo 1918 iki 1924 metų. (Neaiški betgi, kokią specialią kategoriją lietuviams buvo priskiriami, kad nereikėtų tų mokesčių mokėti).

Keletą metų buvo Moterų parodos (Women's Exposition) lietuvių skyriaus pirmininkė, iki vėliau tas pareigas perėmė naujai atvykusios iš tremties lietuvės. Josios laikais buvo sunku gauti eksponatų. Tenkinosi surinktais radiniais na-

Marytė Kižytė

muose. Pardavinėti nieko neturėjo, išskyrus „ausukas“. Vienais metais pasisekė gauti iš Vokietijos Kulpačiaus padirbtų lietuviškų kryžių. Gražiai, tvarkingai sustatyti eilėmis kryžiai sudarė lyg altoriaus efektą. Kaimyniniuose kioskuose moterys stebėjosi, kaip čia lietuvių paroda pavertė bažnyčia. Per porą dienų „bažnyčia“ dingo — visi kryžiai buvo išparduoti. Parodos metu visuomet būdavo kurio choro ar solistų koncertas.

Antrojo karo metų, kada buvo suorganizuotas Informacijos centras, jame dirbo drauge su dr. Jurgėla nuo 1944. O Jurgėlai išėjus į Amerikos balsą, nuo 1951 Kižytė buvo Informacijos centro vedėja. Sioo titulu veikdama, sugebėjo atidaryti daugelį durų Washingtono. Vasario 16 proga viskas buvo Washingtono paruošta pagal to meto reikalavimus.

Su Barbara Darlys pati dažnai dalyvavo Vasario 16 programoje Webster Hall.

Visuomenės reikalams paaukojo savo gabumus ir polinkį į sceną. O toje srityje buvo mėginusi. Studijavo operą. Turėjo paruošus 35 rolių repertuarą. Gastroliauo su New York City opera.

(nukelta į 5 psl.)

PLOKŠTELIŲ ISPARDAVIMAS

Trys ilgo grojimo lietuviškos plokštelės už 5.50 dol. su persiuntimu

40 Lietuviškų Melodijų įgrota su simfonijos orkestru: Iš rytų šalelės, Atskrend sakalėlis, Treji gaidžiai negiedojo, Ant tėvelio dvaro, Aš pasėjau linelius, Kur tas šaltinėlis, Ramovėnų maršas, Trijų seselių, Pasėjau žalią rūšelę, Ko liūdi putinėli, Gieda gaideliai, Lietuva brangi, Aš padainuosiu dainų dainelę, Tykus buvo vakarėlis, Kam šėrei žirgelį, Tylus vakaras, Ei, Lietuvos kareiviai, Lietuvos himnas, Per tamsią naktelę, Pasėjau dobilą, Ar aš ne vyneslė, Uncių tupi trys pulkeliai, Trys sesutės, Už jūrų marių, Ant kalno, Du gaideliai, O čia, čia, Oi lekia, lekia, Jo jau diena, Sutems tamsi naktulė, Aušta aušrelė, Šviesi parazėlė, Tris dienas, Šią naktelę, Jai nerūpėjo, Vai tu žirge, Zalia girelė, Zalia liepelė, Garys turi ilgą snapą ir Lietuvos esame mes gimę. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Lietuvos Senos ir Naujos Dainos: Įdainuota solistų ir choro 11 liet. dainų: Mergužėlė brangi, Metai, Pavasario linksmybės, Barbutė ir Pilypas, Šią naktelę, Prieš tolimą kelionę, Užstalės daina. Tiginė bobutė, Oi laukiau, laukiau, Oi, tu Jieva, Jievužė, Augu pas tėvelį Stikliukėli. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Tėvynės Meilė Nemari, A. Dambrauskaitės įdainuota 13 liet. dainų: Ramunės daina, O naktuzė rami, Pradalgiuose, Liepė tėvelis, Dobilėlis, Na tai kas? Tulpės, Tėvynės meilė nemari, Jau atėjo rudenėlis, Kam šėrei žirgelį, Sėdžiu po langeliu, Oi berniukai vientyr ir Vakaras. Kaina 2 dol.

Lietuvos Aidai. Charles Daubaro akordeonu įgrota 16 lietuviškos muzikos dalykėlių: Agunėlė, Siuntė mane motinėle, Palankė, Laisvės varpą daina, Dzimdži, Mikita, Atskrend sakalėlis, Ant kalno karklai siubavo, Šią nedėlėlę, Plaukia Nemunėlis, Munšaiuniukas ir 5 lietuviškos polkos. Mono 2.00 dol. Stereo 4.50 dol.

Lietuvių Tautiniai Šokiai, Aštuonytis, Landutė, Lenciugėlis, Sukčius, Linelis, Jevaro tiltas, Klumpakojis, Kalvelis, Sadutė, Ziogelis, Vakarauškos, Audėjėlė, Mikita ir Suktinis. Išleido J. Stukas, Mono 2 dol.

Linksmy Kalėdų. Rūtos ansamblio įdainuota: Leiskite rašą, Tyliają naktį, Piemenėliams, Nakties tyloj, Gul šiandien, Linksma giesmė, Sveikas Jėzau gimusi, Tylą naktį, Ateikit džiaugsmingai, Mes girdejome angelus, Šventa naktis ir Angelai gieda danguje. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Lietuvos Kanklės. Tautinio kanklių ansamblio, vad. O. Mikulskienės: Pas močiutę augau, Suktinis, Supinsiu dainuotę, Pas motinėle, Rugučiai, Lenciugėlis, Naujienos, Sėjau rūšą, Sveikas Jėzau, Siuntė mane motinėle, Kepurnė ir Per girią, girelę. Mono 2 dol. Stereo 4.50.

Dainuojam su Rūta. Rūtos ansamblio įdainuota: Mes su rūtom, Atskrend sakalėlis, Motulė mane barė, Kas subatos vakarėlį, Šėrai žirgelį, Gegutė raiboji, Ant kalno karklai, Suknyliau skynimą, Du broliukai kunigai, Šėrai šėrai sau žirgelį, Kur tas šaltinėlis, Augo kieme klevėlis, Ant kalno mūrai. Eisis, broliukai, namo. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Vėl dainuojam su Rūta. Rūtos ansamblio įdainuota: Mes su rūtom, Atskrend sakalėlis, Motulė mane barė, Kas subatos vakarėlį, Šėrai žirgelį, Gegutė raiboji, Ant kalno karklai, Suknyliau skynimą, Du broliukai kunigai, Šėrai šėrai sau žirgelį, Kur tas šaltinėlis, Augo kieme klevėlis, Ant kalno mūrai. Eisis, broliukai, namo. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Rūtos ansamblio ir sol. Lionė Juodytė dainuoja: Aš mėgstu mėlynąjį dangų, Kaip gražiai žiba žvaigždutės. O kai aš. Sakyk, upeli, Džinguliukai, Ko liūdi, berželi, Sveiki, broliai, Greitai išvažiuosiu. Aš berniui nesisiliūliau, Kur banguoja Nemunėlis, Ar negali, seserėle, rūteliu. Pasakyk, čigone miela. Kai aš grėbiau lankoj šieną, Ant melsvo ežero bangų, Tur bernelis vieną mintį ir Kaip slaptingai. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Virš išvardintas trys ilgo grojimo plokštelės su persiuntimu už 5.50 dol. Gaunamos Darbininko administracijoje.

Ford's new 1971 Pinto, a two-door sedan, combines a small-car feel with a sporty-car look. The sloping windshield is accentuated by the low, sleek lines of the hood and fenders. Ventless side windows add to the trim lines of the car. In the rear, Pinto's short deck and fastback lines stress the contemporary look of the Seventies. The Pinto is about 13 1/2 feet long, turns in a circle of only 31 feet for easy maneuverability and delivers more than 25 miles per gallon in city-suburban driving.

For 1971, Maverick offers two new models — the four-door family-sized sedan (top) and the sporty Maverick Grabber (bottom). The four-door version is seven inches longer than the original two-door Maverick model and offers substantially increased rear seat roominess. The Grabber Sport Sedan features a Charblack grille, twin nonfunctional air scoops, reflective tape stripes, racing mirrors and a blackout treatment of the spoiler and rear end. The model that started it all, the two-door sedan, also will be available in 1971.

Pedagogika LMKA suvažiavime

Trečiadienio, rugsėjo 2, vakaras Liet. Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavime Toronte buvo skirtas pedagoginiams mokslams.

Sekcijos vadovas prof. dr. Antanas Ramūnas-Paplauskas, pristatęs visus paskaitininkus ir paskaitose dalyvaujančius žymesnius pedagogus, pats skaitė paskaitą apie lietuvių pedagogiką kryžkelėje.

Jis išskėlė keturias mūsų švietimui lemiančios įtakos turėjusias bangas: humanizmą, natūralizmą, romantizmą ir dabarties lyginamąją pedagogiką.

Humanizmas atėjęs per jėzuitus ir jų įsteigtą Vilniaus akademiją, vėliau tapusią universitetu. Natūralizmas vėliau atėjęs iš Prancūzijos. Romantizmas neatsiejamas rišamas su Vilniumi bei jo universitetu. Ketvirtoji banga prasidėjusi su UNESCO įsteigimu ir, paėmusi lyginamąją pedagogiką pagrindą, savo kulminacinį tašką pasiekė Ottawos lyginamųjų pedagogikos mokslų centre, š.m. rugpiūčio 17-20 tarptautiniu pedagogų suvažiavimu, kuriame dalyvavo apie 70 tautų atstovų. Tai buvęs nepaprastas ry-

tų ir vakarų pasaulių susitikimas-suartėjimas, parodęs, kad rytai pamažu perima vakarų mokslą, o vakarai — rytičių išmintį.

Apie lietuviybės puoselėjimą tremties šeimoje bei mokykloje kalbėjo kun. dr. Jonas Gutauskas.

Jis išskėlė reikalą šeimai įsijungti į liuanistinį vaiko paruošimą: kalbėti su vaikais tik lietuviškai, kad nebūtų jiems atimama natūrali proga išmokti gimtąją kalbą; siųsti juos į lietuviškus darželius arba bent patiem išmokyti lietuviškai skaityti ir rašyti, kol jie dar neišmokę rašyti ir skaityti angliškai; skatinti, jei įmanoma, baigti aukštesnes liuanistines mokyklas, nes tada jie lengviau įsijungs į lietuviškąją veiklą.

Paskaitininko buvo pasisakyta už liuanistinio mokyimo moderninimą, mokytojų kursų bei mokytojų savaitę rėmimą. Jo manymu, jaunimą į lietuviškąją veiklą turinčios patraukti lietuviškos organizacijos ir parapijos. Tik planinga ir dažna visų tų veiksmų sanvėika tegali duoti teigiamų rezultatų.

Paskaitininkas pateikė ir eilę statistinių duomenų, kurie rodo, kad nutačius vyksta gana smarkiai. Maždaug pusė visų naujai kuriamų šeimų dabar yra tautiškai mišrios. Jos neturėtų būti atstumiamos, bet turėtų joms būti teikiamas ypatingas dėmesys.

Prof. J. Račkauskas savo paskaitoje "Lietuvių inasas Europos pedagogikon" kalbėjo apie Edukacinės Komisijos 1773-77 paruoštą auklėjimo reformos planą Lenkijos karaliai ir Didžiąjį Lietuvos kunigaikštį bei to plano įtaką pedagoginei reformai Rusijoje 1803, S. Amerikoje 1800 ir P. Amerikoje 1843.

Prof. G. Procuta, kalbėdamas apie mokytojo padėtį sovietinėje Lietuvoje, nušvietė stiprią režimo kontrolę dėsty-

me bei mokytojų apkrovimą politine propagandine veikla. Visa tai veda į nenuosirdų bei melagingą mokymą ir mokymąsi. Mokiniai taip pat rašo tik tai, ko iš jų reikalaujama, o ne tai, ką galvoja. Atrodo, jog šiuo metu komunistai jau pastebėjo, kad standartinių ir nudėvėtų partijos agentų frazių nebeužtenka, tad pradėjo didesnę dėmesį skirti profesiniam mokytojų paruošimui bei jų profesinei veiklai. S.J.

Baltimorės žinios

Kalėdėjimas, metinis paraščių lankymas, prasidėjo rugsėjo 15. Klebonas prel. L. Mendelis ir kun. A. Dranginis kiekvieną savaitę aplankys paskirtus miesto rajonus, palaimins namus ir visiems paliks kalendorių bei plotkeles kūčiom.

Sv. Alfonso suaugusių klubas rugsėjo 26, šeštadienį, mokyklos kambariuose rengia linksmą vakarėlį. Sokiame gros orkestras. Pradžią 8 v.v.

Karaliaus Mindaugo šeštadieninė mokykla naujus mokslo metus pradėjo rugsėjo 19 d. 9 v. Pamokos vyksta Sv. Alfonso mokyklos patalpose. Lietuviai raginami ir prašomi savo vaikus leisti į šią lietuvišką mokyklą.

Maldininkų kelionė į Mt. St. Mary's kolegijos Liurdą bus rugsėjo 27. Jai vadovaus prel. L. Mendelis. Autobusai išeina nuo Sv. Alfonso bažnyčios 9 v.r. Liurde prelatas aukos mišias, po mišių — pietūs kolegijos valgykloje. Po to maldininkai lankys Sv. Juozapo kolegijos gražią koplyčią, kur dalyvauja šventojų valandose.

Lietuvių posto 154 legionieriai rugsėjo 27 rengia ypatingą iškilmes. Pakviesti Marylando valstybės, Baltimorės miesto Amerikos legionierių valdybos nariai ir kiti miesto pareigūnai. Legionieriai turi parengę idomią programą. Visi turės progos susipažinti su nauja valdyba. Programa baigsis vaišėmis.

Madų parodą Sv. Alfonso sodalietės rengia spalio 7, trečiadienį, Martins West salėje. Bus rodomos naujausios mados suknelės ir palčiai, drabužius modeliuos pačios sodalietės. Programa prasidės 7:30 v.v. vakariene. Parengimui vadovauja Eugenija Pazneikienė. Visas pelnas skiriamas bažnyčios reikalams. Bilietų galima įsigyti pas sodalietes.

Jonas Obelinis

Juostos, takeliai, pagalvėlės. Milda Kvedarienė, 5 Drum St., Iselin, N. J. 08830. Tel. (201) 283-1981.

Antanina ir Juozas Liutkoniai

Minėjo vedybinę sukaktį

Linksmose V. ir B. Radzivanų vestuvėse prie to paties stalo sėdėjo malonūs žmonės, iš Bostono. Radzivanų giminės — Juozas ir Antanina Liutkoniai.

Ir štai paaiškėjo, kad jie tą pačią dieną, rugsėjo 20, švenčia savo vedybinio gyvenimo sukaktį — net 45 metų sukaktį. Kai jie susituokė, jie abu turėjo tiek metų, kaip ir tos dienos jaunavedžiai — Vytautas ir Birutė Radzivanai.

Visa tai buvo paskelbta salei, ir visi entuziastingai sugiedojo Ilgiausių metų šiem mieliem svečiam iš Bostono.

Juozas Liutkonis — savanoris-kūrėjas, visą laiką dirbo Žemės ūkio ministerijoje. Susituokė jie 1925 rugsėjo 20 Žemiuose. Paskui gyveno Kėdaičiuose, Kaune. Antrojo pasaulinio karo metu pateko į Vakarų, buvo Čekoslovakijoje, paskui gyveno Rothenburg a. T. į Ameriką atvyko 1949 ir visą laiką gyvena Bostone. Jie dabar pensininkai. Visada gerai nusiteikę ir bičiuliški visiems.

Atvykę į vestuves, New York'e buvo sustoję pas savo giminės dr. B. ir A. Radzivanus. Čia pasisvečiavę, rugsėjo 22 išvyko į Bostoną.

M. Kižytė...

(atkelta iš 4 psl.)

Trejus metus dainavo Broadway Jerome Kern operetėje "Cat and the Fiddle". Buvo kviesta daryti bandymą Metropolitan operoj vienai rolei "Die Walküre" — kaip pavaduotoja. Sužinojus, kad ji turėtų pavaduoti Anna Kaskas — atsisakė nuo audijos.

Motina gailėjosi, kad jos dukra netesė savo muzikinės karjeros. Ar to galisi pati Marytė Kižytė — dabar nėra prasmės į tokį klausimą atsakyti. (J.B.).

IŠ VISUR

Dail. J. Bagdonas savo kūrinių parodą Detroito rengia spalio 17-21 Lietuvių namuose. Bus išstatyta 40 darbų. Paroda gliboja Saulių Sąjungos Detroito skyrius.

Balfo seimas šiemet rengiamas lapkričio 27-29 Bostone. Globoja Bostono Balfo skyrius. Balfo seimai šaukiami kas du metai. Šiame seime vienas iš svarbiausių reikalų bus studentų šalpa. Seimas turės pasisakyti, ar Balfas šelpa studentus.

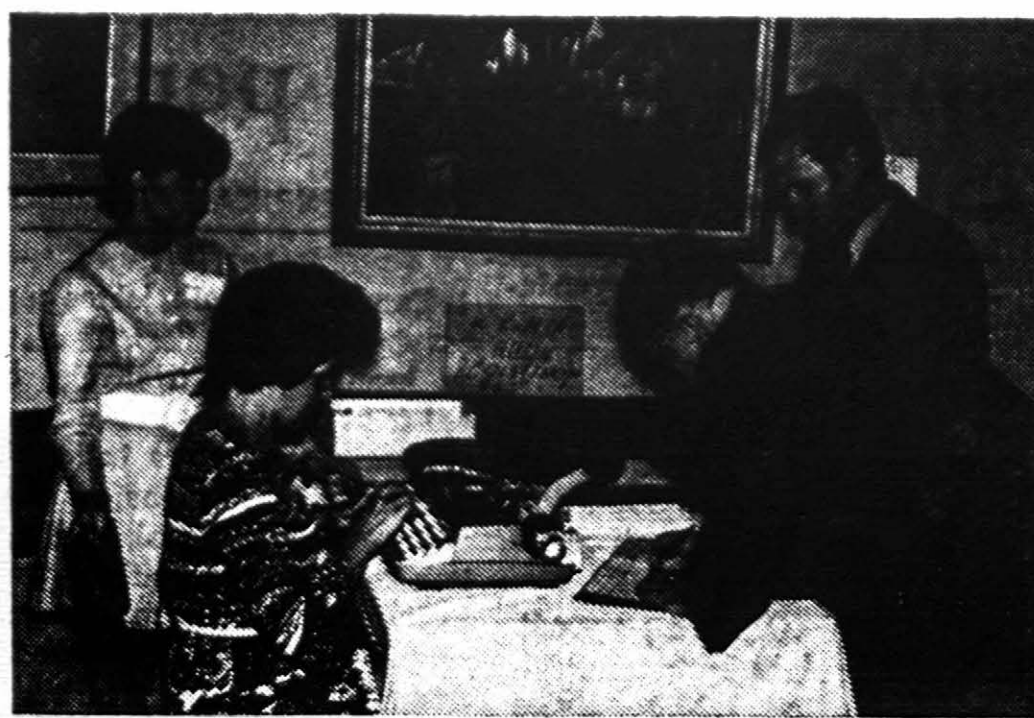
Religinės Salpos metinis koncertas, skirtas persekiojami Bažnyčiai Lietuvoje prisiminti, bus gruodžio 7 Franklin K. Lane mokyklos salėje. Programoje dalyvauja chorai ir solistai.

Elena Kepalaitė, skulptorė ir išraiškos šokio menininkė, rengiasi savo skulptūros parodai, kuri bus lapkričio mėn. Phoenix galerijoje Manhattane. Numato išstatyti apie 30 skulptūrų.

Tapybos kūrinių parodą, skirtą Lietuvos pavergimo 30 metų sukakčiai paminėti, rengia Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio New Yorko vietininkija ir Laisvosios Lietuvos redakcija. Paroda bus gruodžio 12 d. Kolombo vyčių salėje Woodhaven. Kaip žinia, L. Atgimimo Sąjūdis ir Laisvosios Lietuvos redakcija yra paskelbę konkursą Lietuvos pavergimui ir laisvės kovoms atžymėti. Konkurso terminas baigiasi lapkričio 23. Paveikslai bus sutelkti New York'e. Skiriamos dvi premijos, viena 750 dol., kita — 250 dol. Šioje parodoje ir bus išstatyti konkursui atsiųsti paveikslai.

Seimų savaitgalis Putname bus spalio 17-18. Praves kun. Pranas Geiščiūnas, Balfo reikalų vedėjas. Pradžią spalio 17, šeštadienį, 8 val. vak. Negalintiems atvykti šeštadienį pirmas pokalbis bus sekmadienį 10 val. ryto. Mišios 11:30 val. ryto. Seimos gali atvykti su vaikais, kurie bus globojami. Informacijos reikalu kreiptis: Sister M. Palmira, Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260. Telef. (203) 928-5828.

Jei "EGLUTE" užsakysi, Vaikui džiaugsmą padarysi — Skaitant nuotykius Pupučio, Valandos pavirs minutėmis.

LKM Akademijos nariai registruojasi. Prie stalo sėdi p. Sungailienė

APIE B. BRAZDŽIONIO RINKTINĘ

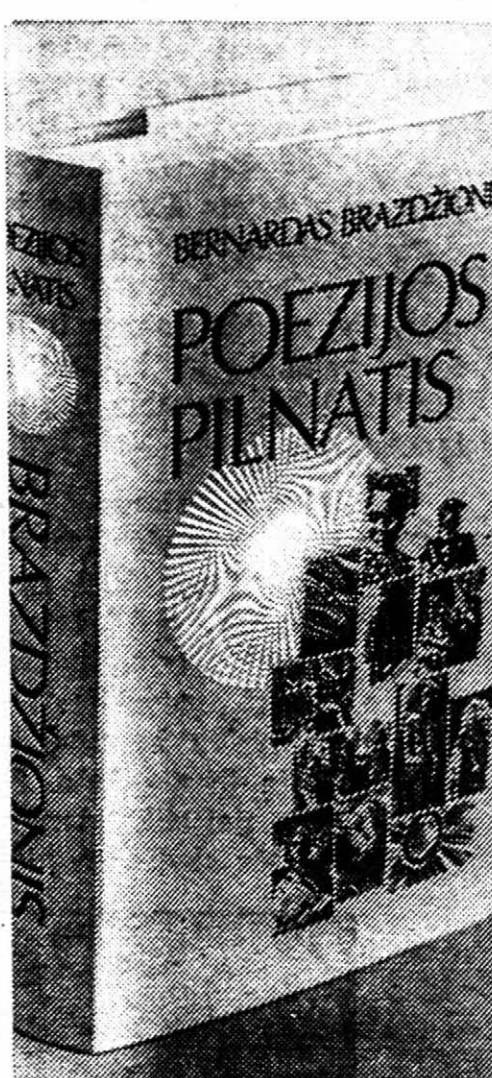
Bernardo Brazdžionio poezijos rinktinėi leisti komitetas praneša, kad užsibrėžtą tikslą išleisti mecenatų lėšomis Brazdžionio Pilnatį ir tuo būdu pagerbti poetą jo dvigubo jubiliejaus proga — yra pilnai atsiekęs ir todėl tolimesnį veikimą sustabdo. Oficiali komiteto likvidavimosi data paskirta 1970 rugsėjo 26. Į komiteto kvietimą 1967 liepos 24 atsiliepė 14 garbės mecenatų, 281 mecenatas ir 50 prenumeratorių, sudėjusių iš viso 9,060 dol. (Vardinis sąrašas paskelbtas išleistoje knygoje). Pridėjus dar nuošimčius už laikomus banko pinigus, aukas ir pajamas iš parengimo, viso susidarė 9,947.26 pajamų. Išleista iš viso 9,529.07 dol. Kasos likutis 418.19 dol.

Išleista viso 1548 knygos, iš jų 402 liuksusinių, specialiai mecenatams ir 1146 prenumeratoriams ir platinimui, taip pat gražiais, kietais viršeliais ir su aplankomis. Šios knygos paruošamos po 10 dol.

Komitetas išsiuntinėjo visiem mecenatams priklausančias knygas, gi likusias knygas, klišės ir kasos likutis perduotos knygos autoriui.

Didžiausias komitetui atpildas buvo mūsų spaudos palankūs atsiliepimai apie sėkmingą komiteto darbą. Nėra jokios abejonės, kad be plačios visuomenės paramos, taip gausiai atsiliepusių ir komiteto kvietimą, šis darbas nebūtų realizuotas. Tai vaizdžiai įrodo, kad, nežiūrint mūsų priešo dūžgavimų ir tvirtinimų, kad esame susiskaldę, svarbiuose reikaluose, kur reikalinga vienybė, mes mokame ją pademonstruoti ir tai įtikinamai.

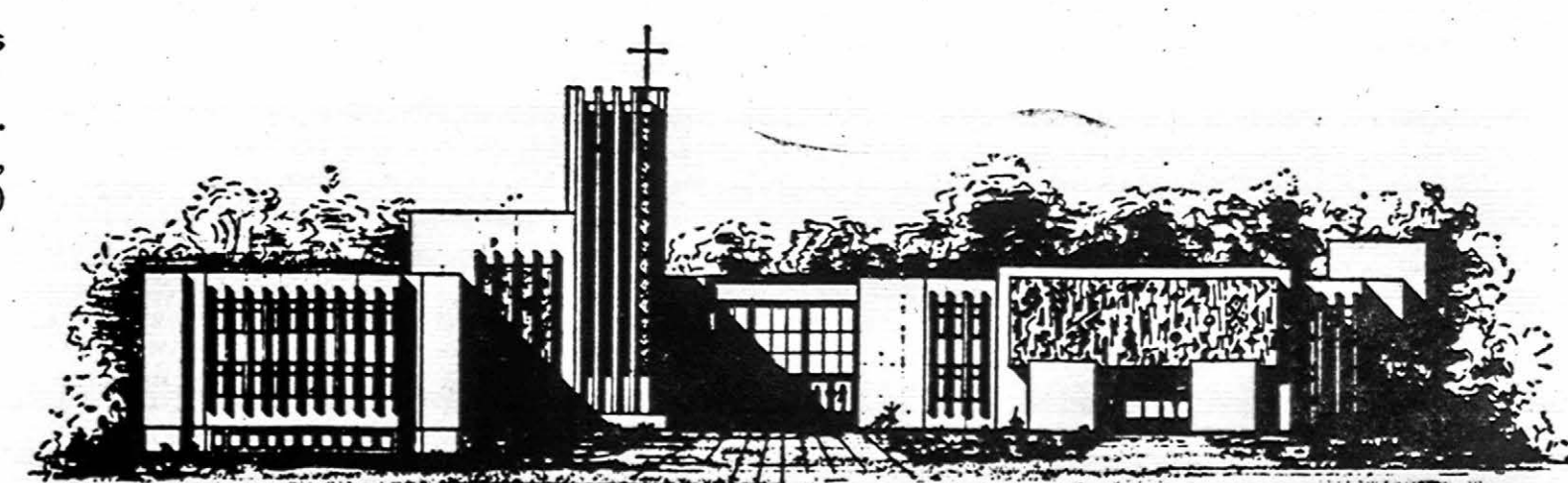
J. Andrius, komit. pirm. P.S. Bernardo Brazdžionio PILNATIS taip pat gaunama ir Darbininko administracijoje.

Bernardo Brazdžionio suaktyvinė knyga "Poezijos pilnatis".

Visiem šį gražų darbą parėmusiems: garbės mecenatams, mecenatams, prenumeratoriams, — visiem padėjusiem paskleisti lietuvišką, patrijotinį mūsų iškilaus poeto žodį, komitetas tariu nuoširdžią padėką. ACIU jum visiem! Kartu primename, kad dar ne visos knygos išspaudtos. Tiesa, jų neadaug beliko, bet ir tom neleiskime gulėti sandėlio lentynose. Paraginkime visus įsigyti, kol dar nevelū, nes greit jos taps bibliografinė retenybė. Autoriaus adresas: Mr. B. Brazdžionis, 2210 India Street, Los Angeles, Calif. 90039.

J. Andrius, komit. pirm. P.S. Bernardo Brazdžionio PILNATIS taip pat gaunama ir Darbininko administracijoje.

Kultūros židinio projekto fasadas, archit. Adolfo Tyliaus. Išplanuota salė, Liuanistinės mokyklos patalpos, organizacijos kambariai, biblioteka, meno galerija, spaustuvs, redakcijų bei administracijų patalpos, koplyčia, viešnuolynas, muziejus.

Mielas Lietuvi, JAU LAIKAS — paremk Pranciškonų pastangas pastatyti

KULTŪROS ŽIDINĮ NEW YORKE

Pranciškonų Kultūros Židinys tarnaus visiems lietuviams dėlto visų prašome kiek galint didesnę auką prisidėti prie jo STATYBOS FONDO.

TEVAMS PRANCIŠKONAMS BROOKLYNE (BUILDING FUND)

Siunčiu auką _____ statybų fondui ir prašau įrašyti mane (mūsų šeimai / mūsų mirusiųosius) į:

☐ Garbės fundatorius (\$1000)	☐ Fundatorius (\$100)
☐ Amžinuosius narius (\$500)	☐ Rėmėjus (mažesnė auka)

Pasižadū iš viso paaukoti ateityje statybų fondui _____

ADRESAS _____

Zip Code _____

Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax Deductible)

Singapūras - rytų perlas, Liūto miestas

(tęsa iš praeito nr.)

"Eik ir nieko neveik"

Singapūre nėra plėšrių gyvulių. Bet kada Thomas Raffles atvyko į salą, jis žinojo, kad ši sala nuo amžių buvo prieglaudoms namai tigrui ir jūros piratams. Priplaukdamas prie salos, pamatė ant kalvos stovintį gyvulį, kuris buvo labai panašus į liūtą, todėl jis pavadino salą Liūto sala ir įsteigė Liūto miestą, malajiskai Singapore.

Žmonės Singapūre gyvena uždromis bendruomenėmis.

Malajai turi savo miesto dailis, kurios yra labai vargingos, nuskurusios, nesvarios. Žmonės išalkę, bet tinginiai. Jie gyvena tik šia diena ir dirba tik tiek, kad pavalgytų: o kas bus rytoj, tai Alachas pasirūpins! Jei malajas alkanas, jis pasigauna čia pat vandenį žuvį, kurių čia gausu, nusiskina bananų ar kokoso riešutą nuo medžio, pasigauna viščiuką, ir vėl jis laimingas iškirtytojas, kaip Sokratas senais laikais. Jie visada laimingi, niekuo nesirūpina, nieko nedirba ir, žinoma, nieko neturi — tai tikri gamtos vaikai. Jų gyvenimo šūkis: "Nebek, bet eik. Nedirbk, bet maloniai nieko neveik".

Smagu ir linksma ten turistui lietuviai

Kinai turi savo vadinamuosius "China towns". Jų sekcijos knibždėte knibžda žmonėmis, krautuvėmis, prekyba, triukšmu ir gyvenimu. Čia pat gatvėje kinas mazgoja mėsą, daržoves, vaisius, ir čia pat verda arbatą. Čia pat ir išalkusiam pakeleiviui ruošiamas valgis, kuris jam paduodamas ant staliuko, prie kurio jis atsisėda gardžiuotis tokiais retais patiekalais, kaip žiurkių sriuba ar kiaulienos uodegų viršas. Čia pat, viduryje gatvės, ant suolo guli ištiesta papiauta kiaulė — gražiai nuskusta ir išpaista. Po ja ant žemės padėtos jos žarnos ir viduriai. Ką pasirinkęs, gali pirkintis ir neštis namo. Šalia patogiai guli šuo, o

vos keli žingsniai nuo kiaulienos katė ēda žiurkę. Aplink malonūs kinų veidai šypsodamiesi ir linkčiodami kviečia užvalgyti tokių skanėstų, kaip žiurkiškos ir kiaulienos...

Smagu ir linksma ten turistui lietuviai, kuriam Lietuvoje kiaulė irgi buvo pirmoji maisto tiekėja.

Kiaulė ir višta yra pagrindinis maisto šaltinis kinams. Visur matyti ant kablių gatvėje iškabinti tuzinai viščiukų ir kiaulienos uodegų. Kinų "delikatėsai" ir brangus maistas yra beždžionės ar šuns blauzda arba smaiglio kepsnys.

Indai gyvena susimaišę su kitais. Turi smulkia prekybą, bet daugiausia tarnauja viešbutių ir turtuolių vilų durininkais; su gražiom žilom ar juodom barzdom, Nehru tunikomis ir sniego baltumo turbais. Tai gražūs žmonės ir malonūs pokalbiuose, bet nepatikimi ir labai nerealiūs bei melancholiški.

Nėra privatumo

Singapūro čiaabuvių kvartuose nėra privatumo. Visi gyvena kone drauge, po 6-8 žmonės mažame kambaryje, ir viską atlieka viešai gatvelėje: ten gimsta ir miršta žmonės, ten pat ir karštą jiems sukala. Nėra nei durų, nei stiklų langų, tik didelės skylės ir juoda

DR. HENRIKAS ARMANAS

tuštuma — beveik jokios nuosavybės. Ta pati "skylė" atstoją krautuvę ir dirbtuvę, čia pat ir gyvenama.

Gedulo spalva yra balta. Kai kinas miršta, kaimynai ir giminės apsirengia baltai, sėdi aplink mirusįjį, geria arbatą, šnekučiuojasi ir nenutraukiamai spaudosi. Jei miršta nevedęs žmogus, niekas jo neverkia ir nelaidoja, o jo lavonas paimamas į mirusių namą ir užkasamas valdžios rūpesčiu. Tėvai niekada neatina į savo kūdikių ar vaikų laidotuves. Bet vaikai visada su didele pagarbą laidoja savo tėvus ir senelius. Senoji karta dar rūko opiumą, bet jaunieji nebeturi tam papročio jokio patraukimo, nes ekonominis gyvenimas ir dolerio gaudymas pasidarė jų pirmutinis tikslas.

Paprastai keliautojai Singapūre saugu. Niekas jo nenuksia ir neapvog. Čia buviant nori patraukti gausius turistus. Todėl ir įstatymas labai griežtas už svetimačios apipilimą. Bet užtat vietiniai kinai milijonieriai yra kasdieninės tų jaunų kinų gangsterių — dolerių medžiotojų aukos.

Turistam patartina...

Jei kas nutartų aplankyti šį įvairų ir užburiamą nepaprastai

Dr. H. Armanas važiuoja su Singapūro "taxi"

tai kitokį Singapūro miestą, patartina išbandyti ir valgyti tokius valgius, kaip satay — mėsa ant pagaliukų (jautiena riešutų ar curry padaže) ar curry pusdieniui (lunch). Desertui tinka ypatingas gėrimas, vadinamas gula malocca (pagar-

mintas iš sago palmių su kokoso riešutų pienu ir palmių cukrumi). Taip pat galima išgerti Ginsling (priešpiet ar nakties klube) — tai gėrimas, kurį atrado ir gėrė pats Sir Raffles, ir dabar dažnai atvejais pasigardžiuojant geriamas.

Patartina būti atsargiems gatvėse, nes važiuojama ir eina ma kairiąja puse, kaip Anglijoje.

Singapūro laikas yra 12 su puse v. pirmesnis už New Yorko laiką. Už vieną JAV dolerį mokama 3 singapūriški doleriai.

Vertas dėmesio Pasar Malam — nakties turgus, kuris atidaromas po 9 val. vakaro ir prekiaujama iki paryčių. Ten gatvėje vidurnaktį galima pavalgyti pietus ir pasidžiaugti ypatingu nakties gyvenimu. Patartina pasisaugoti kišnavagių, kurių ten apstu. Jeigu norima šį tą išsigyti, patartina pirkti "Raffles Place Department Store", kur prekės yra pigios ir geros rūšies, ir pats pastatas atrodo prabangiai.

Patartina pasiimti tik vasarinius — tropikinius lengvus drabužius. Svarbiausia neužmiršti išsiskiepti nuo choleros. Nemanau, kad išgąsdinsiu. Tai tik patartinas

KELIAUTOJAI PER ATLANTĄ

Darbininko 56 numeryje buvom paskelbė, kad šią vasarą buriniu laivu Atlantą perplaukė dail. Albinas Elskus. Čia pateikiame kai kurias tos kelionės smulkmenas.

Laivas buvo pavadintas Wyandance vardu. Gi Wyandance buvo indėnų vadas, kuris gyveno Montauk Point, L. I. Su savo indėnais jis vykdavo laiveliais į Bostoną bei gaudydavo banginius.

Dail. Albino Elksaus kelionės draugas buvo Dean Fuller, tolimes to indėnų vado giminitis. Jis yra muzikas, kompozitorius. Vienas iš jo kūrinių yra Broadway vaidinimas — "Once Upon a Mattress".

Laivas buvo 31 pėdos ilgio. Fiberglass konstrukcijos. Išplaukė jie iš Old Saybrook, Conn., į Bermudą. Kelionė buvo palyginus greita, ir orai bei vėjai buvo palankūs. Plaukdam iš Bermudos į Airiją, pergyveno tris audras ir vėjus 50-60 "knots" stiprumo, bangas 20 pėdų aukščio. Penkis kartus neturėjo jokio vėjo, ir vandenynas atrodė lyg liūliuojantis tvenkinys. Didžiausias nuo-

tolis — per 24 valandas buvo nuplaukta 132 mylios.

Navigacijai buvo vartojami sekstantai, radijas ir nuplaukta distancijai matuoti specialus aparatas — Log.

Pakelyje sutiko 8 prekybinius laivus, kai kurie specialiai pakeitė kursą, kad galėtų burinį laivelį apžiūrėti.

Matė įvairių paukščių, — porpoise, kurie valandom žaidė aplink laivą. Regėjo dviejų pėdų vėžlį su būriu mažų žuvų, bangini 60-70 pėdų.

Maistas buvo — šviežios daržovės, konservai, džiovinti vaisiai. Valgė, kaip patys sakosi, karališkai, pagal Dean Fuller žmonos parengtą meniu. Ji — Beverly Fuller rašo valgių gaminimo knygą "Cooking on Your Knees" — specialiai burinių laivų jūreiviams. Vandens buvo pasiėmę 55 galonus.

Kaip dail. Albinas Elskus sako: 32 dienos prabėgo kaip savaitė. Dėl laiko stokos sugrįžo lėktuvu į New Yorką. Laivas buvo parvežtas prekybiniu laivu atgal. Su malonumu jis vėl leistųsi į antrą panašią kelionę.

formalumas. Tokiu būdu, atvykus į Singapūrą, neteks apie cholera galvoti, nes ji ir tave užmirš, kaip mane užmiršo!

Medicinos "menas"

Medicinos "menas" čiaabuvių Singapūre yra primityviame stovyje. Tikrą gydytoją galima rasti tik vieną už 4-5 mylių. Už namų vizitą jis ima 2 dol., o už kabineto — 1 dol. Ligoninių kasa veikia kaip ir kadaise Lietuvoje — socialinės medicinos pagrindais. Tačiau eilinis singapūrietis pas tą (tikrą) gydytoją labai retai eina, nes čia pat gatvelėse praktikuoja vietinis "gydytojas", vadinamas "fiziognomistas", kuris nustato ligą iš akių ar iš galvos bei veido formos, o geriausiai iš mėtų ant žemės kauliukų.

Čia pat yra "vaistinė", prikrauta butelių su gyvatėmis ir žolėmis nuo įvairių ligų. Čia ir sutrintų perliu milteliai nuo karščio, ir gyvačių sunka nuo pasiutimo, ir sunka iš jaučio ragų miltelių vyriškumui padidinti. Čia pat kaba puodas, ku-

riame deginamos "šventos" žolės. Kylančius dūmus už kelis centus ligois "semia" sauja ir "kiša" po pažastimi, po sijonu, po marškiniais, į burną ir į ausis, atsižvelgiant į kurią kūno dalį liga yra isisukusi. Tų dūmų tikslas — išrūkyti visas ligas iš kūno tuštumų ir paviršiaus.

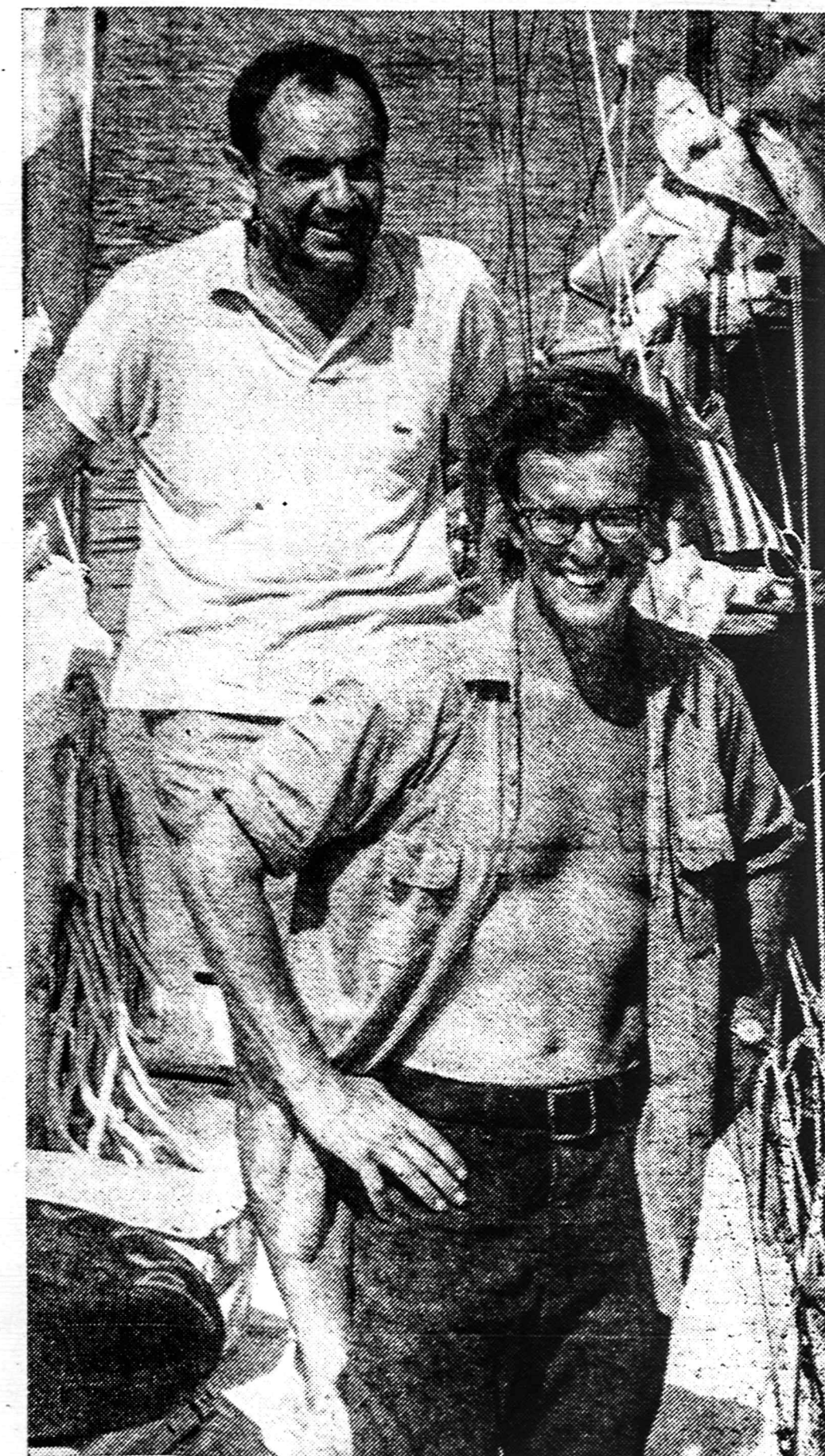
(Bus daugiau)

Ir aštuntasis...

(atkelta iš 3 psl.)

6. Prie taisytinios pranešimų technikos priskiriami ir per ilgai pranešimai, kada jie trunka daugiau kaip valandą ar net dvi valandas. Ir čia galima korektūra: pranešimų santraukos turėtų būti atspausdintos ir išdalytos, o pranešėjui tektų iš anksto priminti, kokių laiku jo kalba turi ribotis.

Jei Torontas savo egzaminą išlaikė gerai, tai iš jo mažų su-trikimų gal galės pasinaudoti devintasis suvažiavimas, kuris turės būti už trejų metų.

Dail. Albinas Elskus ir jo draugas Dean Fuller, muzikas, kurie laivelį perplaukė Atlantą.

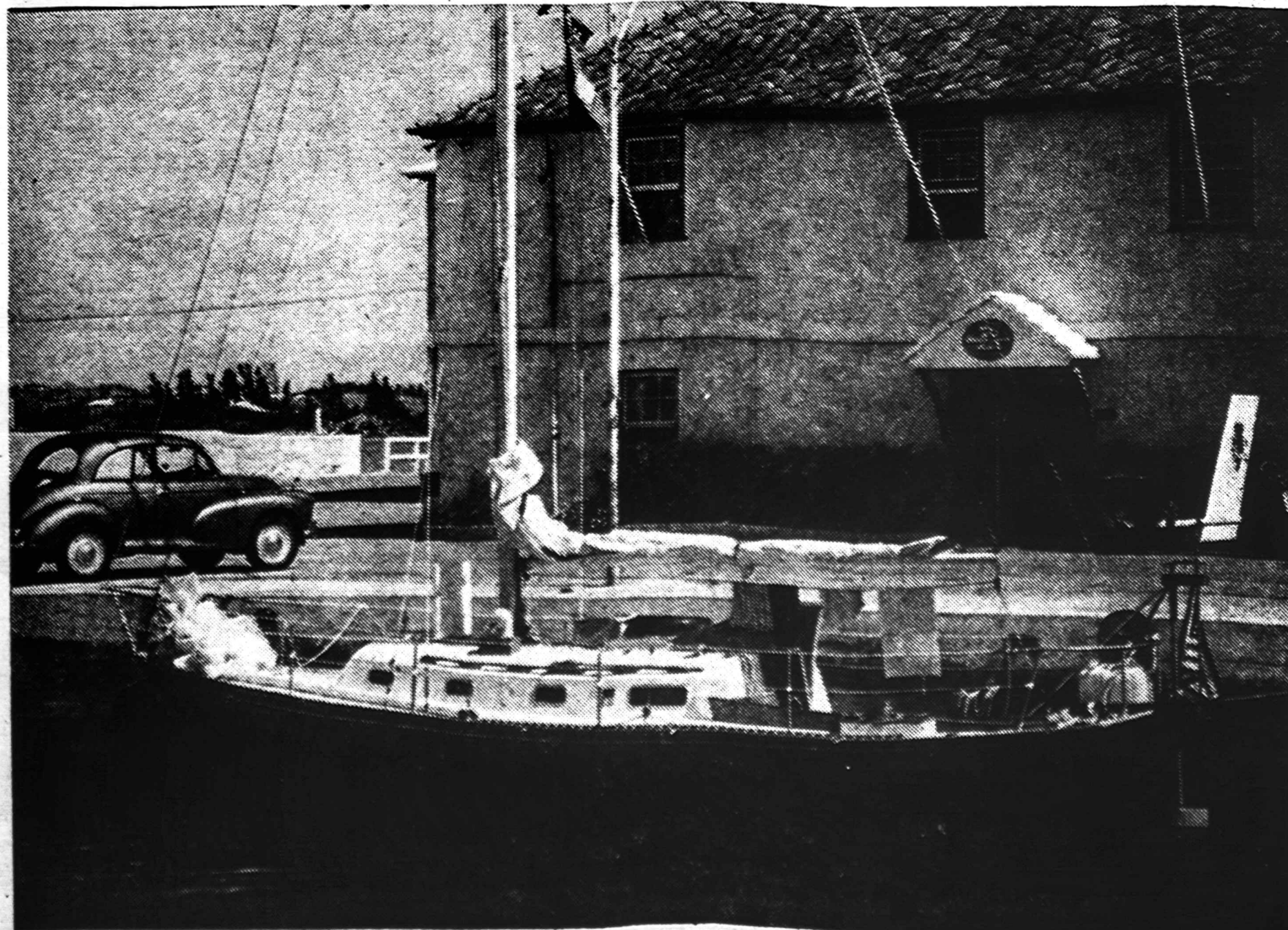
The 1971 Ford LTD is highlighted by this new front end treatment featuring a forward-thrusting center grille section and dual exposed headlamps. This LTD two-door Brougham includes a new, standard high back bench seat which eliminates the need for separate headrests. Ford's new side impact protection system, flush door handles, concealed windshield wipers and a new two-tiered, coved instrument panel also are standard features of the 1971 Ford.

Pinto, Ford Division's frisky new little car, kicks up its heels with two engines, a 1600-cc. base powerplant and a 2000-cc. option. With "Pintopower" to spare, it excels at turnpike speeds and in tight passing situations. Small and light, Pinto gallops through the heaviest traffic and can wiggle into the tightest parking place. Ford dealers will introduce the '71 Pinto on September 11.

Ar žinai, kad

Pirmą širdies operaciją padarė negras 1893. Chicagos Northwestern universitetas 1969 vasario 9-16 savaitę paskyrė negrui daktarui chirurgui Danieliui Hale Williams pagerbti. Jis 1893 baigė šio universiteto medicinos kolegiją, o 1893 sėkmingai padarė pirmąją istorijoje atvirą širdies operaciją savo įstaigoje Provident ligoninėje. 1893 liepos 9 aludės muštynėse negras James Cornish buvo perdurtas į širdį ir būtų miręs, jei ne skubi operacija, kokios iki tol niekas dar nebuvo daręs. Dr. Williams atidarė Cornisho krūtinę, surišo sužalotą arteriją ir chirurginėmis žnyplėmis (forceps) prilaidamas sužeistos širdies virpančius kraštus, susiuvė vieno ir ketvirčio inčo įdūrimą į perkardumą ir širdį. Teko daryti ir antrą operaciją ir pašalinti iš krūtinės tuštumos susikauptus skysčius. Po dviejų mėnesių Cornish buvo paleistas namo ir po 20 metų tebebuvo gyvas ir sveikas.

Wyandance laivas Bermudoje. Šiuo laivu jiedu perplaukė Atlantą.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

• Pasaulio komandinėse, po 4 ratų, baigėme pirmavo Vengriją 10%, Sov. S-ga 10, Jugoslaviją 9%, JAV 8% t.s. I baigmę JAV komanda pateko su pralaimėjimu prieš R. Vokietiją 1½-2½, po to įveikė Rumuniją ir Argentiją. Bobby Fischeris pelnijo abu taškus, įveikęs F. Gheorghiu (Rum.) ir M. Najdorf (Arg.). Prieš Kanadą dėl šeštadienio nelošė Fischer nei Reshevsky, Evans sudorėjo Kanados didmeistrį Yanofski, Benko sulosė lygiomis su Suttles, Lombardy pralosė prieš Vraniseč ir Mednis turi nebaigtą partiją prieš Amos.

• Ignas Žalys pasidalijo pirmą vietą Montrealio Labor Day turnyre su Johnson, Kleinplatz ir Williams. Visi surinko po 5-1 t.s. Žalys paskutiniame rate įveikė miesto čempioną Jack Gersho.

• Illinois p-bėse pirmą vietą pasidalijo C. Brasket, R. Verber ir E. Formanek, surinkę po 6-1 t.s. Pov. Tautvaišas, V. Palciauskas ir pora kitų po 5½ t.s. Buvo 170 dalyvių. K. Jankauskas surinko 4½ t.s., jam atiteko A klasės prizas. F. Salkauskas baigė su 3½, "Booster" grupėje V. Karpuska ir V. Zinkevičius pelnijo po 3½ t.s.

Ekskursija autobusu į Kennebunkport, Maine, ir į Marijos šventovę La Salette, Ipswich, Mass., įvyksta spalio 2-3-4. Tai paskutinioji šių metų rudens kelionė į Tėvų Pranciškonų sodybą. Autobusas išveina spalio 2 d. 4:30 po pietų nuo T. Pranciškonų vienuolyno, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, 5 val. sustoja prie Salinskių šerminės, 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven. Informacijai skambinti T. Baniūniui GL 2-2923, vakarais GL 5-7068, arba M. Salinskienei 296-2244.

SPARNUOTI LIETUVIAI — DARIUS IR GIRĖNAS. Petro Jurgėlos parašyta knyga. Plačiai vaizduoja pasirengimą žygiui, skridimą ir jų tragišką žuvimą Vokietijoje. Surinkta platūs spaudos atsiliepimai. Knyga turi 384 psl., 81 nuotrauką ir 5 brėžinius. Irišta į kietus viršelius.

Knygos yra vos keliolika egzempliorių. Kaina 7 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

Dainuojame su Lione — nauja šios plokštelės laida. Įdainuota Lionės Juodytės. Kaina 5 dol. Daugiau užsakant, duodama nuolaida. Gaunama Darbininko administracijoje.

Pasaulio Liet. Gyditojų Sąjungos išleistas 3 spalvų ženklietas Lietuvos okupacijai priminti. Ženklietas lipinami ant laiško. 100 ženklietų už 1 dol. Platintojams nuolaida. Kreiptis: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Parėngimai New Yorke

Spalio 11, sekmadienį — Pietūs ir koncertas 55-rių metų veiklos sukakties proga. Rengia Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopa Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyn, N.Y.

Spalio 17-18, šeštadienį ir sekmadienį — Dail. Zumbakienės kūrinių paroda.

Spalio 24, šeštadienį — Balfo 100-jo skryiaus vajuos užbaigimo vakaras Maspetho lietuvių parapijos salėje, Maspeth, N.Y.

Spalio 31, šeštadienį ir lapkričio 1, sekmadienį — Dail. A. Rūkštelės meno kūrinių paroda Knights of Columbus salėje, Woodhaven, N.Y. Rengia Lietuvių Moterų Federacijos klubų New Yorko klubas.

Lapkričio 28, šeštadienį — Lietuvos kariuomenės minėjimas Maspetho lietuvių parapijos salėje. Rengia L.V.S. Ramovė.

Gruodžio 6, sekmadienį — Kenčiančiai Bažnyčiai Lietuvoje paminėti diena. Rengia Liet. Kat. Religinę salpą ir Liet. Kat. Moterų Kultūros draugiją.

Numatomus parengimus pranešti LB New Yorko apygardos valdybos nariui kultūros reikalams — Vytautui Radzianui, 84-16 110th St., Richmond Hill, N.Y. 11418; telefonui: 441-9720.

Dainuojam su Lione, įdainuota Juodytės solo ir duetai: Kur bakūžė samanota, Supinsiu dainužė, Dukružėlė, Gegutė raibovaizduoja pasirengimą žygiui, skridimą ir jų tragišką žuvimą Vokietijoje. Surinkta platūs spaudos atsiliepimai. Knyga turi 384 psl., 81 nuotrauką ir 5 brėžinius. Irišta į kietus viršelius.

NAUJAI GAUTOS KNYGOS

Siluva žemaičių istorijoj, I. mas tomas. Kun. St. Ylos, kietais viršeliais, 295 psl., 5 dol.

Numizmatika, J. K. Kario studija apie Lietuvos ir kt. šalių pinigų, kietais viršeliais, 340 psl., 15 dol.

Pauliaus Augiaus meniškasis albumas, didelio formato, 175 dol.

Išdžiūvusi lanka, A. Barono novelės, 450 dol.

Laužai liepsnoja vakaruose. Skautų meniškasis albumas, didelio formato, 3 dol.

Prisiminimų fragmentai, K. Musteikio, 250 dol.

Lemtingos dienos, J. Jaškauskio, 250 dol.

Lituanistikos darbai II, J. Bilio, 250 dol.

Sparnuoti lietuviai — Darius ir Girėnas, P. Jurgėlos, 7 dol.

Nutuliosios dienos, žemaičių Antano, 1 dol.

Vilnius lietuvių liaudies dainose. Paruošė G. Krivickienė, 5 dol.

Sakykim, vyrai, taip nebuvo, B. Zumerio satyriniai apsakymai, 2 dol.

Agonija, J. Gliados, II-joji laida, 5 dol.

Šios bei kitos knygos ir leidiniai gaunami Darbininko administracijoje.

Kas norėtų skelbti Darbininke prašomas skambinti: GL 2-2923

Live or Work in the Midtown Area? St. Agnes Center for Adult Education

Sessions 5:30 to 7:00 — Tuesdays or Thursdays
156 EAST 44th STREET (1 block from Grand Central)
26 courses including languages, art, bridge, psychology, investments, theology, and various business courses including stenography. Fee \$30 per course. Register before September 24. Write or call — ADULT EDUCATION, St. Agnes High School, 156 E. 44 St., N.Y.C. 10017 MU 2-2230

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:
Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221
Prašau pratęsti prenumeratą 1970 metams.

Vardas ir pavardė _____

Adresas _____
DARBININKAS naujiems skaitytojams pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$8.00.

Už kalendorių \$ _____
Siunčiu už prenumeratą \$ _____
Spaudai paremti \$ _____
Siunčiu skolą už _____ m. \$ _____

KNYGOS VAIKAM

Diena prie ežero, A. Barono vaikuiam eilėmis parašyta, spalvotais piešiniais iliustruota N. Vedegetės-Palubinskienės. Didelio formato, kietais viršeliais. 3.50 dol.

Saunus penketukas, J. Švais-to. Penki milžinai ir jų nuotykių. Kietais viršeliais, gražiai iliustruota, didelio formato. 3 dol.

Kaip Algiukas Vėjo Ieškojo, N. Jankutė, — 2.50 dol.

Labas Rytas, Vovė, J. Mi-nelga, — 2.50 dol.

Bitės, L. Germanienė, — 3.50 dol.

Lietuvos Laukai, S. Jonynienė — 3 dol.

Tėviškės Sodyba, J. Plačas, — 3 dol.

Mėškiukas Rudnosiukas, V. Nemunėlis, 3 dol.

Algis ir Alytė, spalvinimo knygtė, 75 c.

Pupūčio Skėtis, spalvinimo knygtė, — 1 dol.

Ukė-Wagū, A. Golbacchini, — 2.25 dol.

Pelytė Geležytė, S. Tomarienė, — 1.25 dol.

Tinginė ir Darbštutė, S. Tomarienė, — 1.25 dol.

Paskendusi Pilis, S. Tomarienė, — 1.25 dol.

Laumė Daumė, S. Teterosienė, 5 dol.

Lapė Snapė, S. Tomarienė, — 1.25 dol.

Keturi Valdovai, S. Džiugas, 2.25 dol.

Neklauzados, S. Džiugas, — 2.25 dol.

Kregždutė, II dalis, A. Rinkūnas, 3.50 dol.

Kregždutė, III dalis, A. Rinkūnas, 4 dol.

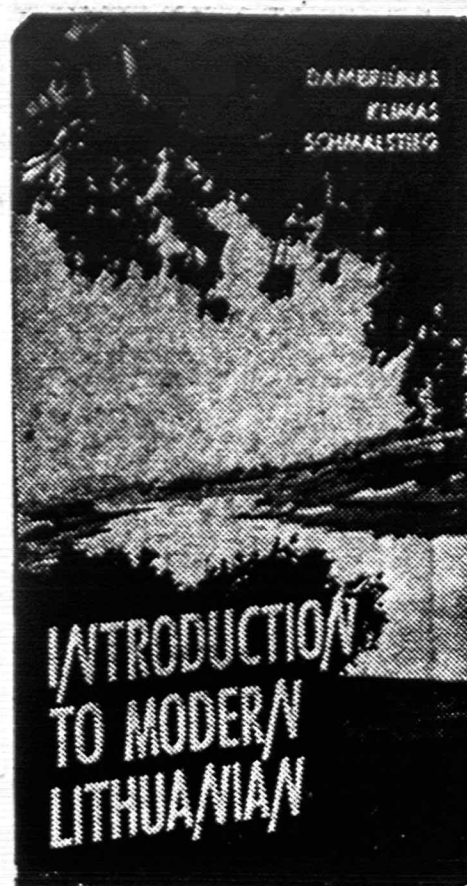
Jaunojo Galiūno Keliu, Kun. P. Gavėnas, 2 dol.

Visos knygelės gražiai spalvotai iliustruotos ir gaunamos "Darbininko" administracijoje.

LB Woodhaveno apylinkė pagamino ženklių klijuoti ant automobilio lango (de-cal):

auko spalvos rėmuose, baltas vytis raudoname fone. Dydis: 2½x2 inč. Galima užsisakyti paštu pristatant \$1.00 už ženklių — DARBININKO administracija, 910 Willoughby Ave. Brooklyn, N.Y. 11221.

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodyneliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemo-kantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuviai pranciškonai Brooklyn. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol.

Labai naudingas priedas pradantiems mokytis lietuvių kalbą. Lithuanian Reader for Self-Instruction. Parengė W. R. Schmalstieg ir A. Klimas. Kaina 1 dol.

DARBININKAS
910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221

Kultūros židinio — Jaunimo centro statybos fondo popietės vyksla kiekvieną penktadienį 12:30 val. popiet Richmond Hill salė, 117-07 Hillside Ave., (Myrtle ir Jamaica Ave. kampas). Informacijai skambinti 668-1774.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Virginia 9-4496
A. R. SHIPLEY COMPANY
Aluminum Combination
Windows and Doors
Jalousie Windows
Aluminum Awnings
600 RIDGEWOOD AVE.
Brooklyn, N.Y. 11208
Allen R. Shipley

MALE - FEMALE.

SOCIAL WORKERS MSW
Staten Island & NYC. We are 1 of the nation's leading Child Caring institutions seeking qualified MSW's to join our creative, dynamic program offering involvement team, related to child's individual needs. Salary is commensurate with exp + exc benefits (212) 984-1500 Ext. 331 Mission of the Immaculate Virgin, Mt Loretto, Staten Island, NY 10309

Girls-Men wanted to take messages and answer telephones no exp necessary, full or part time — A & A Answering Service. Call 345-5078.

H. W. MALE

Butcher exp full or part time counter service good pay. European Meat Market 458½ So. Broadway Yonkers. 914-968-7315, 914 GR 6-2957

Tool & Die maker watch case manufacturer offering excel oppty for top notch personnel. Top pay, benefits. (212) 784-7840, 8:30 to 5:30 p.m.

Experienced Maintenance Machinist or Trainee familiar with electric & plumbing. Good wages and fringe benefits — OSROW PRODUCTS 88 Hazel Street Glen Cove, L.I. (516) 671-5300

Exp Auto Counter Man on parts — 40 hrs plus fringe benefits — Auslander Volkswagon 1 Jericho Tpke, New Hyde Park, N.Y. 516-488-2420

Gas Station Attendants — full time only. Must be experienced. Day or night shift. Apply at Getty Gas Sta. Cor. Flatlands & Pennsylvania Ave. Brooklyn, 649-9684

Bus Drivers full or part time steady work benefits paid vacation etc. — Fair Lawn Transportation Co. 558 East 22nd Street Paterson, N.J. Call: 201-742-0399

"SCHOOL BUS DRIVERS" needed for
7 AM - 9 AM & 2 PM - 4 PM
Training Program Available
\$3 per hour — \$2 hour minimum
Will assist in obtaining license.
Huntington area, (516) HA 7-0011

EXP JEWELRY
Stone Setters - Polishers - Jewelers
Good salary and Union Shop
DESIGNCRAFT JEWELRY
INDUSTRIES
380 Second Ave., N.Y.C.
Call — 533-2300

SALESMEN with Car. Experienced or will train in whole sale Radio and T.V. line. Salary and commission. Apply in person only 9 AM to 11 AM Empire Sales 32-68 Steiway St. Astoria, Long Island, N.Y.

Factory Help

ASSEMBLERS
MATERIAL OPERATORS
MILL OPERATORS
Starting wages \$2.45 to \$3.50 hr.
Leading supplier modular classrooms.
Steady work. Overtime.
Apply in person
EDUCATIONAL INDUSTRIAL FACILITIES, Inc.
Marlboro Industrial Pk.
Vandenberg Rd. off Rt. 79
Marlboro, N.J.

COMING SOON

Big New Grants in West Caldwell

There are positions now open for
STOCKMEN
SECURITY MEN
Top salary
Many Company Benefits
Apply in person at either:

W. T. GRANT CO.

992 Route 46 Clifton, N.J.
or
790 Bloomfield Avenue
West Caldwell, N.J.

Laborers to work in Nursery 6 days a week. Start at \$2.25 per hour — Blossom Knoll Nurseries, Yorktown Hts, New York. Call: 914-962-2064

TO PLACE YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

SERVICE

MARIO'S AUTO INSPECTION REPAIR STATION

Headlights adjustment wheel alignment motor tune up and brake service Shell Bay Mayville, N. J. Cape May Countr House opposite State Inspection Department Station 8 AM 5 PM Closed Sunday-Monday Owned and operated by Mario De Santis If you want to go Call 609 465-5607.

CREATIVE

One of the Lowest Cost Furniture Refinishing Company in Brooklyn. We pick up and deliver. We take pride in our work. 1873 Eastern Parkway Call: 485-2824, Mr. James Lampkin

DAZ CONSTRUCTION

Violations removed, plumbing and carpentry and general contracting work. All work done at reasonable rates. 303 West 138th Street, N.Y.C. Call: 234-3615

PRODUCTS LA FLOR

Looking for Distributors to sell spices in Super Markets in N.Y. - N.J. - Conn. - L.I. - Phila. Must have own truck. 160 Scholes Street Brooklyn, N.Y. Call 212-384-2888 or 384-2873 — Mr. Torre.

R & E Decorators slipcovers, draperies, bed spreads, upholstery. All work guaranteed. 454 William St. East Orange, N.J. — 201-676-8777

Cells cleaned rubbish removal all work done at reasonable rates. All work guaranteed. Call P. Consalidas & Son CL 7-3891; 9324 Glenwood R.

H. W. FEMALE

RN'S — challenging opportunity in home for aged. Supervisory experience necessary. Creative thinking, imagination encouraged. Positions for: Director, Assistant director & LPN'S. Salary open. Bushwick area of Brooklyn. Please call for further information (212) 455-6740.

Women Weavers steady work. 40 hrs + fringe benefits hospitalization and vacation. Exquisite Reweaving, 69-19 Queens Blvd., Woodside Qns. Call 478-5353

SINGER operators on dresses and sweaters. Exp operators will have the advantage of good pay, fringe benefits, Union shop and overtime. Apply: Cornish Knit, 121 Ingham St. Brooklyn, N.Y. For appointment or directions call: HY 7-1230.

Work near home — **WAITRESSES**, experienced only full time day or nights good pay Bacchus XVII 350 Route 17, Paramus, New Jersey — Call: 201-261-0353

Clerk Typist 37½ hour week light steno exp preferred for Engineering Dept. John Royle & Sons 10 Essex St., Paterson, N.J. 201-742-8262

DISPLAY

GENERAL BUILDING MAINTENANCE

Home improvements, violations removed, all licensed personnel. We take pride in our work. 369 Utica Avenue, Brooklyn, N.Y. — Call: 771-9659

REAL ESTATE

2 Lots for Sale in Greenwood Lake area. Corner location short walk to private lake. Asking \$1,000 for ea. lot. Call Mrs. Reid — 201-568-1198

PIRMAUJANTI DESRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBES

SCHALLER & WEBER

AUGŠCIAUSIOS KOKYBES PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užkirkite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New York: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astoria: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Tėv. Juvenalio Liaubos, O. F. M., išleistuvės bus rugsėjo 26, šį šeštadienį, 7 v.v. Kultūros židiny. Išleistuvės rengia įvairių organizacijų komitetas, vadovauja LB New Yorko apygarda. Kultūros židinio patalomis jau naudojosi daugel organizacijų, — jos ir susitelkia išlydėti to židinio organizatoriaus ir steigėjo. Į išleistuves kviečiama ir visuomenė. Po oficialiosios dalies bus vaišės. LB apygarda nori maždaug žinoti, kiek žmonių dalyvaus, tai prašo iš anksto paskambinti apygardos išdalininkui V. Padvariečiui, telef. 847-5619.

Poeto Milišiaus pagerbimas bus šį sekmadienį, rugsėjo 27, 4 v. popiet Kultūros židinio patalpose, 361 Highland Blvd. Poeto eiles skaitys dramos aktorius Henrikas Kačinskas, asmeninių prisiminimų papasakos rašytojas Antanas Vaičiulaitis ir diplomatas dr. St. Bačkis, kuriems teko poetą pažinti Paryžiuje. Paskaitą apie poeto kūrybą skaitys dr. Aldona Šlepetytė-Janačienė, kuri apie jį parašė savo doktorato darbą. Mėnėjimą rengia LKMA New Yorko židiny. Visuomenė kviečiama atsilankyti.

Pirmoji skaučių-skausių sueiga bus spalio 3 Kultūros židinyje, 361 Highland Blvd., tarp 2-4 v. popiet. Tuo pačiu metu šaukiamas tėvų susirinkimas. Visi prašomi dalyvauti.

New Yorko moksleivių ateitininkų pirmas šių mokslo metų susirinkimas įvyks rugsėjo 26, šį šeštadienį, 2 val. popiet p. Vainių namuose, 80-39 87th Rd., Woodhavene. Bus renkama nauja valdyba. Visas gimnazijos amžiaus jaunimas, ypatingai dalyvavęs ateitininkų vasaros stovyklose, kviečiamas dalyvauti.

L. B. New Yorko apygarda rengiasi Tarybos rinkimams. Darbininko 59 numeryje buvo paskelbtas kandidatų sąrašas. Viso išstatyta 20 kandidatų. Apygarda iš jų renka dešimtį. Apygardos valdyba dabar rūpestingai rengiasi rinkimams. Sudaromi sąrašai, kartotekos, visa daroma, kad rinkimuose dalyvautų kuo daugiau žmonių. Rinkimai vyks spalio 16, 17 ir 18 dienomis. Bus sudarytos balsavimo apylinkės, taip pat bus galima balsuoti ir paštu.

A. a. Antano Seniko, Balfo direktoriaus ir centro valdybos išdalininko, prisiminimui pagerbti jo artimieji aukėjo Balfui: 100 dol. dr. V. ir M. Slavinskai; 50 dol. R. ir D. Kedai; 40 dol. dr. T. ir A. Savickai; po 25 dol.: R. ir H. Miklai, I. ir J. Vilgaliai, Vera ir Christina Griška, Viktoras ir Juozas Grudžiai, dr. E. Armanienė, B. ir V. Sidzikauskai, A. ir J. Alytai, dr. S. ir J. Kungiai ir Liet. Bendruomenės Great Necko apylinkės valdyba; po 20 dol.: K. ir E. Miklai, dr. V. ir E. Cekai, 15 dol. dr. A. ir S. Škėriai, po 10 dol.: St. Pundzevičius, T. Jaisaitis, P. Paprockas, P. Dulevičius, St. Gudėnas, V. Augustinas, V. Kulpavičius, J. ir T. Talat-Kelpšai, K. Bačauskas, I. ir V. Kiliai, B. Spūdienė ir J. Grigienė; po 5 dol.: — J. Ulenienė, J. Gerdvilienė, A. ir C. Leitz, 3 dol. — pavarde neišskaitoma, Korp. N. L. Filisterių Sąjunga N. Y. pažadėjo 25 dol.

Balfo piniginis vajas New Yorke pradamas rugsėjo 29, baigiamas spalio 24 koncertu Viešp. Atsimainymo parapijos salėje Maspeth. Koncerte bus taip pat tradicinis "laimės šulinys", kuriam fantus prašoma ruošti jau dabar. Fantų reikalais rūpinasi E. Vaisnoraitė (telef.: EV 4-2679).

Leiskite vaikus

ŠEŠTADIENINĘ MOKYKLĄ!

LB New Yorko apygarda

Pranciškonų vienuolynas Kennebunkporte, Maine

Rudens ekskursija autobusu pas T. Pranciškonus Kennebunkport, Maine ir į Marijos šventovę La Salette, Ipswich, Mass.

Spalio 2, 3 ir 4 dienomis

Autobusus išsina nuo T. Pranciškonų vienuolyno, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, spalio 2 d., 4:30 pp. 5 val. sustoja prie Salinskų šermeninės, 84-02 Jamaica Ave., Woodhavene. Grįžtama spalio 4 d. vakarą.

Kelionė, 2 nakvynės ir 4 kartus valgis — asmeniui 42 dol. Bus aplankomos šventovės La

Salette, Ipswich, Mass. Kennebunkporte iškilmingos pamaldos. Gamtos vaizdų bei medžių spalvų įvairumai. Kelionė gali dalyvauti New Yorko ir apylinkės lietuviai. Autobuse vietos numeruotos. Anksčiau užsiregistruavę gauna pirmąsias vietas. Gautas patogus, modernus autobusas.

Kelionės reikalais skambinti T. Petrui Baniūnui (212) GL 2-2923, Broliui Kazimierui GL 5-7068, Marytei Salinskienai — 296-2244. Rašyti: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Maironio mokyklos ketvirtas skyrius. Mokykla nuo šių metų veikia naujose patalpose — Holy Child Jesus mokykloje — 111th Street ir 86th Avenue, Richmond Hill.

Jaunamartė iš Australijos

Inž. Vytautas Radzivasas, dr. Broniaus ir Apolonijos Radzivanų sūnus, dar birželio mėn. pradžioje išvyko į Australiją ir ten birželio 24, per Jonines, susijedavo su Birute Garnyte, iš Perth, W.A. Jų vestuvės buvo rugpjūčio 22. Po vestuvių atsisveikino su jaunosios tėvais ir iškeliavo. Aplankė pasaulinę parodą Japonijoje ir pasuko į Ameriką. Į namus grįžo rugsėjo 18.

Vyto tėvai jaunavedžiams surengė suitikimą ir jaunamartės pristatymą. Tai buvo lyg antros vestuvės. Rugsėjo 20 Apriškimo parapijos bažnyčioje buvo specialios pamaldos su bažnytinio jaunavedžių palaiminimu. Mišias koncelebravo kunas V. Gidžiūnas, O.F.M., kun. J. Aleksišius, kun. A. Račauskas. Gražiai giedėjo Apriškimo parapijos choras su savo solistais, nes jaunavedys yra šio choro pirmininkas. Po mišių perskaitytas Sv. Tėvo palaiminimas.

Vaišės buvo gražioje Polonaise salėje Greenpointe. Svečių susirinko per 160. Buvo giminės iš Bostono J. ir A. Liutkoniai, iš Clevelando V. ir S. Knistautai. Invokaciją sukalbėjo Tėv. V. Gidžiūnas, O.F.M. Sugiedota jaunavedžiams ilgiausių metų. Šokiui nuotaikingai grojo Joe Thomas, kuris visus pietus palydėjo lietuviškos muzikos pyne.

Pietų metų Apriškimo parapijos choro solistai padainavo keletą dainų. Fred Lučka padainavo — Ant marių krantelio, Louise Senken — ariją iš op. Gianni Schicchi muz. Puccini. Ir abu duetą M. Petrauskas — Rudenėlį. Akomponavo Alg. Kačanauskas, Apriškimo parapijos choro dirigentas.

Žodžiu jaunavedžius sveikino Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, LB apygardos valdybos pirm. A. Vakselis, S. Knistautienė iš Clevelando, Algirdas Kačanauskas, J. Liutkonis. Perskaityta eilė sveikinimų. Telegrama sveikino ir jaunamartės tėvai iš Australijos.

Ekrane buvo parodyta abiejų jaunųjų istorija skaidrėse, kaip Vytukas iš Vokietijos su tėvais atvyko į Ameriką, kaip jis čia mokėsi, reikėsi įvairiose lietuviškose organizacijose ir kaip 1968 metais per Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą sutinka Birutę Garnytę, kuri buvo Australijos delegacijos narė. Toliau buvo vaizdai iš Birutės gyvenimo Perthoje. Buvo parodyta eilė gražių ir egzotiškų Australijos gamtovaizdžių. Visą vaišių programą pravedė P. Jurkus.

Vestuvės buvo linksmos ir nuotaikingos, pilnos šokių ir dainų. Jaunavedžiai apsigyveno pas tėvus Richmond Hill, N.Y.

Eugenija Karpiūtė, išvykusi atostogauti į Bermudą, Darbininkui atsiuntė sveikinimus.

REMONTAI ANGELŲ KARALIENĖS PARAPIJOS BAŽNYČIOJE

Angelų Karalienės parapijoje vėl pradėti nemaži remontai. Pirmiausia tvarkoma aplink bažnyčią laiptai ir tvoros. Ten dūzgia elektriniai gražiai, verčiami medžiai ir krūmai, griauamos tvoros. Suvažiavo didžiulės mašinos ir maišo cementą. Tuoj padarys naujus šaligatvius ir naujus laiptus į bažnyčią. Laiptai bus baigti iki šio sekmadienio, rugsėjo 27. Po savaitės baigs tvorą. Krūmų visai nebebus, nes į juos praeiviai mesdavo tuščias alaus dėžutes ir butelius.

Vyksta darbai ir viduje. Dar šį rudenį bus išdažytos bažnyčios lubos. Per keletą metų lubos pradėjo luptis ir tamsėti.

Visais remonto darbais rūpinasi parapijos klebonas kun. A. Petrauskas.

Angelų Karalienės parapijos tretininkai rugsėjo 27 loš bingo. Pradžią 1 v. popiet. Kviečia svečius atvykti ir sykiu praleisti laiką.

A. Karalienės Gyvojo Rožančiaus narių metinis susirinkimas bus spalio 4 tuoj po draugijos intencija aukotų mišių 8 v.r. Visi nariai prašomi dalyvauti susirinkime.

Jaunavedžiai Birutė ir Vytautas Radzivanai rugsėjo 20 Apriškimo parapijos bažnyčioje.

Ekskursijoj į Kennebunkport, Maine, kurį įvyksta spalio 2, 3, 4 dienomis dalyvauja V. Količienė iš Pittsburgh, Pa., Marytės Salinskienės seserys: Jūlytė Kowrak iš Phila, Pa., Onutė Bleiming iš Willow Grove, Pa. Taip pat ir iš New Yorko apylinkių jau beveik prisiplies autobusus. Tik kelios vietos autobuse laisvos. Kelionės reikalais skambinti GL 2-2923. Ekskursantams patariama įsidėti šiltesnių drabužių, nes Maine gali būti šaltesnės dienos.

Maspetho lietuvių parapijos bazaras vyksta šį savaitgalį, penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį parapijos salėje. Sekmadienį prasideda 5 v., kitom dienom — 7 v.v.

Elizabetho Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapija švenčia 75 metų sukaktį. Ta proga rugsėjo 26 parapijos salėje rengia šokių ir vaišės. Bus patiekti lietuviški valgiai, bus surengta parodėlė ir išstatyti seni parapijos dokumentai, tarp jų — sutartis iš 1910 metų apie mūrinės bažnyčios statymą. Taip pat bus nuotraukos iš pirmųjų parapijos organizacijų ir įvykių. Šokių metu bus speciali šokių programa. Šiam parengimui vadovauja Frank Grinchis ir Joe Szczepanski. Pradžią 8 v.v.

BOSTONO ŽINIOS

N. Anglijos Lietuvos vyčių apskrįčio suvažiavimas bus rugsėjo 26-27 Sv. Pranciškaus parapijoje, Athol, Mass. Tos parapijos klebonas kun. Albinas Jankauskas maloniai sutiko globoti suvažiavimą. Taip pat globos ir vietinė vyčių kuopa. Susipažinimo vakaras su šokiais įvyks rugsėjo 26 d. 8 v. Gardner Amerikos legiono posto namuose, Gardner, Mass. Posėdžiai prasidės sekmadienį 2:30 v. popiet parapijos salėje, Main Street, Athol, Mass. Bus išrinkta nauja apskrįčio valdyba. Kalbės kun. Albertas Kontautas, vyčių vyriausias dvasios vadas. Visiems bus įteiktas vyčių vadovėlis. Suvažiavimas baigsis šventąja valanda, kurią praves kun. Albinas Janiūnas, apskrįčio dvasios vadas iš Sv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone.

Whist party žaidimai bus spalio 3, šeštadienį, šv. Petro parapijos salėje, 492 East Seventh St., So. Bostone. Pradžią 8 v.v. Vadovauja Elžbieta Balikonis. Visas pelnas skiriamas parapijai.

Lietuvių dailininkų grafikos kūrinių — originalai tinka buto papuošimui ir dovanoms. Pasirinkimas iš virš 100 skirtingų paveikslų. Skambinkite VI 9-2686.

Lietuvė šeimininkė ieško vietos. Siūlyti nuo 6 iki 8 val. vakaro tel. (212) 782-3347.

Upstate New York, gražioj aplinkoj, dirbančių tėvų šeima ieško patikimos, vaikus mylinčios, namų šeimininkės, kuri apsimtų gyventi šeimoj. Yra 2 mokyklinio amžiaus mergaitės. Geras atlyginimas ir darbo sąlygos su atskiru kambariu ir vonia. Informacijai skambinti vakarais (914) 359-2682.

Norinčiam ramiai gyventi prie lietuvių šeimos išnuomojami du arba trys kambariai su baldais. 1846 Fairview Ave., Wilton, Boron, Easton, Pa. 1802. Rami aplinka, tyras oras, arti krautuvės, valgyklos, bažnyčios, lietuvių gydytojai, ligoninė, bankai, vaistinės. Geras susisiekimas vietinis ir su New Yorku bei Philadelphia ir kitom vietovėm. — M. Senkus.

Klebonijai reikalinga šeimininkė. Skambinti 255-2648.

Šveicariškų laikrodžių labai papigintomis kainomis galima gauti pas laikrodininką Stasį Citvarą. Laikrodžių gerumas visu 100 procentų garantuotas. Ypač rekomenduojama tiems, kurie nori siųsti į Lietuvą, nes tie laikrodžiai bus gerai patikrinti. Taip pat St. Citvaras priima laikrodžius pataisyti. Skambinti telefonu 846-3648.

Kultūros židinio, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y., telefono numeris yra 827-9865.

Katekizacijos pamokos aukštesnės mokyklos mokiniams būna trečiadieniais 7 v.v. Sv. Petro mokykloje, Flaherty Way, So. Bostone.

Blitz parengimai vyksta pirmadienio vakarais 8 v. parapijos salėje 7 St. Laimėtojam skiriamos pinigines dovanos. Pelnas — parapijai.

Bronė Plukaitė-Vaičiaitienė mirė rugsėjo 8. Lietuvoje ji buvo dantų gydytoja. Buvo gimusi 1913 rugsėjo 17 Kupiškio. Gydytojos diplomą gavo Lietuvoje, nors tremtyje nesivertė dantų gydytojos praktika. Karo metu, antrą kartą artėjant bolševikams į Lietuvą, su vyru Justinu Vaičiūnu pasitraukė į Vakarų ir atsirado Šveicarijoje. Kada susidarė emigracijos galimybės, išvyko į Australiją. Eilę metų ten pagyvenę, vyro brolio Pijaus Vaičiūno kviečiami, atvyko į Ameriką ir įsikūrė Bostone. Prieš nepilnus metus rugsėjo pabaigoje mirė jos vyras Justinas, o šiais metais rugsėjo mėnesio pradžioje mirė ir Bronė, sirgusi ilgai raumenų atrofijos liga. Prieš keletą metų Bronė Plukaitė-Vaičiaitienė iš Lietuvos buvo atsikviečiusi savo senutę motiną. Dabar, mirus Bronėi, motiną pasiėmė sūnus Viktoras Plukas, kuris gyvena Santa Monica, Calif.

Susipažinimo vakaras su Mass. respublikonais bus rugsėjo 25, šį penktadienį, 7:30 v. Rengia lietuvių respublikonų grupė.

TRŪKSTA MOKYTOJŲ

Kelievio 33 nr. buvo tokia žinutė:

"Lituanistinė mokykla vėl pradės darbą. Bostono lituanistinė mokykla naujuosius mokslų metus numato pradėti kitą šeštadienį, rugsėjo 12 d. Nors bostoniečiai čia kartais įsisiūbuoja į smarkią žodinį patriotinę veiklą, bet po to, lietuvių gyvenimui reikalinga, jau nebegalima nei rasti, nei prisišaukti mokytojų aukštesniosios mokyklos klasioms. Su tokiu sunkumu susiduriama ir šį kartą."

Gal prieš 10-12 metų šias eilutes rašęs kreipėsi kelis kartus į L. B. apygardos pirmininką, kad sukviestų bent kelis narius pasitarti apie mokytojų paruošimą lituanistinei mokyklai. Buvo kalbintas ir mažesnis L. B. pareigūnas. Buvo mėginta įtikinti, kad tas reikalas yra labai svarbus. Pirmininkas atsakė, kad visi esą užimti savo darbais ir sunku esą sukviesti nors ir kelis narius. Be to, yra ir Mokytojų Sąjungos skyrius, dabar sunykęs.

Visos pastangos — kaip žirniai į sieną

Koks gali būti mokytojo darbas per pamokas, jei jokio supratimo neturi apie mokymą. Gerai, jei dar dirba mokykloje tokie mokytojai, kurie dirbo ar dirba organizacijose su jauniu.

Netrukėtų nė aukštesnėms klasių mokytojų, jei laiku būtų tuo susirūpinta. Gaila.

K.

INITIUM SEMESTRI ŠOKIAI

1970 spalio 3, šeštadienį

8 val. vakaro

MASPETHO LIET. PARAPIJOS SALEJE

64-14 56th Rd., Maspeth, N. Y.

Sokiai, vaišės — grojant Gutauskų orkestrui.

Įėjimo auka 3 dol. suaugusiems
2 dol. studentams.

Visus kviečia į pirmuosius rudens šokius

New Yorko ATEITININKAI